

DRAUGAS

PERIODICALS
January 5,

Vol. LXXXIX

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

PENKTADIENIS – FRIDAY, SAUSIO – JANUARY 5, 2001

*****MIXED ADC 606
S174 P9 GRATIS
THE LIBRARY OF CONGRESS
EUROPEAN READING ROOM
Serials Division
Washington DC 20540-4830

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 01/04/01

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr.3

Kaina 50 c.

JAV kalbės su Rusija apie branduolinį ginklą Karaliaučiuje

Vašingtonas, sausio 4 d. (BNS) — JAV administracija įdėmiai tiria galimą Rusijos branduolinio ginklo dislokavimą Karaliaučiaus srityje ir ketina tai aptarti su Rusijos atstovais, pareiškė Valstybės departamentas atstovas.

„Mes įdėmiai stebime padėtį. Mes kalbėsime apie tai su rusais, kaip kalbames apie visus ginklų kontrolės klausimus“, trečiadienį Vašingtone žurnalistams sakė JAV Valstybės departamento atstovas spaudai Richard Boucher. Jis nesukonkretingo, kokių pareigūnų susitikime ir kada apie tai galėtų būti kalbama. R. Boucher atsisakė išsamiau komentuoti JAV dienraščio „The Washington Times“ pranešimą apie Rusijos taktinio branduolinio ginklo dislokavimą Karaliaučiaus srityje, paaiškinęs, jog Valstybės departamentas nekomentuoja „klausimų, susijusių su žvalgyba“.

Kaip rašoma valstybinės Jungtinių Valstijų informacijos agentūros (USIA) paskelbtoje spaudos konferencijos stenogramoje, paklaustas, ar yra pagrindo susirūpinimui, R. Boucher atsakė: „tai klausimas, kurį mes norime aptarti su Rusija. Mes įdėmiai stebime padėtį. Tik tiek tegaliu pasakyti.“ I klausimą, ar JAV ir Rusija yra ką nors sutarusios tarpusavyje dėl Baltijos regiono, Karaliaučiaus srities ir branduolinio ginklo, Valstybės departamentas pamėnė tik vienašališką neįpareigojantį pažadą nedislokuoti branduolinio ginklo šioje regione.

Kaip skelbta, Rusijos gynybos ministerija paneigė JAV dienraščio pranešimą apie branduolinio ginklo dislokavimą Karaliaučiaus srityje, esą vykstantį nuo praėjusio birželio, pavadinus jį „visiškai neteisingu“.

Karaliaučiaus sritį supančių Lietuvos ir Lenkijos, taip pat Latvijos ir Estijos vyriausybės atstovai atsisakė komentuoti „The Washington Times“ pranešimą, kol jis nėra patvirtintas.

Lietuvos krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius drauge užtikrino, jog nėra žinių, kad Rusijos branduolinis ginklas būtų vežamas į Karaliaučiaus sritį sausumos keliu per Lietuvos teritoriją. Oro keliu gabenti tokį ginklą, pasak krašto apsaugos ministro, „yra techninė galimybė, bet mes tokio patvirtinimo neturim“.

Pagal užsienio valstybių pavojingų ir karinių krovinių vežimo per Lietuvos teritoriją taisyklės, draudžiama per Lietuvos teritoriją ir oro erdvę gabenti branduolinius bei kitus masinio naikinimo ginklus bei jų komponentus. Anot taisyklių, užsienio karinis vežimas per Lietuvą vykdomas tik geležinkelio, bet, kaip teigiama taisyklėse, Lietuvos Respublikos oro erdveje gali skraidyti užsienio valstybių karo oro laivai.

JAV dienraštis „The Washington Times“ trečiadienį, remdamasis konkrečiai neįvardintais žvalgybos šaltiniais, pranešė, kad Rusija, priešindamasi tolesnei NATO plėtrai, perkelia branduolinius ginklus į Karaliaučiaus karinius sandėlius. Dienraščio žiniomis, į Karaliaučiaus sritį gali būti vežamos trumpojo nuotolio raketos „Točka“ branduolinės galvutės.

Rusijos kariniai žinovai netiki pranešimais apie branduolinį ginklą

Maskva-Vilnius, sausio 4 d. (AP-BNS). Rusijos kariniai specialistai abejoja pranešimais apie Karaliaučiuje neva dislokuojamą Rusijos branduolinį ginklą, ypač dėl sprendimo jūrų pajėgų bazėje dislokuoti sausumoje esančius taktinius ginklus.

„Jei į Kaliningradą mokymo ar kitais tikslais būtų gabunami taktiniai ginklai, tai greičiausiai būtų trumpojo nuotolio raketų galvutės“, sakė nepriklausomas Rusijos gynybos žinovas Pavel Felgenhauer. „Nėra jokios prasmės į anklavą gabenti raketą“, pridūrė jis, tvirtindamas, kad norimus taktinius lengvai pasiekti Rusijos teritorijoje esančios raketos.

Tuo tarpu Rusijos nepriklausomos Karinių naujienų agentūros atstovas Jurij Gladkievičius pareiškė, kad Rusija iš taktinio ginklo laikymo Karaliaučiuje „neturi jokios politinės naudos. Dešimtame dešimtmetyje paskelbtą teisiškai neįpareigojantį susitarimą apriboti taktinių branduolinių ginklų arsenalus Europoje laužymas tik sukeltų Europos valstybių bei Jungtinių Valstijų įtūį“. Pasak jo, žiniasklaidos pranešimai remiasi dezinformacija, kuria buvo siekiama paveikti naujojo JAV prezidento George W. Bush administraciją bei pademonstruoti Amerikos sąjungi-ninkams Europoje, kad Rusija išlieka grėsminga.

*** Tėvynės sąjungos** (Lietuvos konservatorių) vadovas, Seimo narys Vytautas Landsbergis siūlo dalį Privatizavimo fondo lėšų (5 proc.) skirti sovietinės okupacijos tremtinių ir jų palikuonių grąžinimui iš buvusios SSRS teritorijų į Lietuvą. Privatizavimo fondas buvo įkurtas ankstesnės konservatoriaus Andriaus Kubiliaus vyriausybės sprendimu, tačiau iki šiol nesudaryta fondo taryba ir jame nėra lėšų. Įstatymo projekto aiškinamajame rašte teigiama, jog įstatymas nustatys vieną iš finansavimo šaltinių ir paskatins jo vadovybės sudarymą. Pasak V. Landsbergio, išstremtųjų į SSRS ir jų palikuonių grąžinimas į Tėvynę buvo „pareigos užduotis kiekvienai atkurtos Lietuvos vyriausybei“.

*** Nemaža dalis Londono norėjusių atšaukti Naujuosius lietuvių buvo priversti šampano taures už 2001-uosius kelti Prancūzijos Kalėdų oveste.** Čia Didžiosios Britanijos pasienio tarnybų į šią valstybę neįleisti tautiečiai lauke, kol grįž autobusas su bendrašeikėliais, kuriems anglai leido vykti į Londoną. Taip atsitiko dviem vienos didžiausių Lietuvos kelionių organizatorių — bendrovės „Novaturas“ keliais į Londoną keliose turizmo agentūrose įsigijusių lietuvių grupėms. Abiejose grupėse buvo po 40 keleivių. Iš jų Londoną pamatė mažiau kaip dešimt.

Sausio 4 dieną į Vilnių atskridęs garsus violončelininkas, dirigentas ir pianistas Mstislavas Rostropovičius iš karto pradėjo repetuoti su Lietuvos nacionaliniu simfoniniu orkestru, su kuriuo dalyvaus M. K. Čiurlionio dienos, skirtose didžiojo Lietuvos menininko gimimo 125-osioms metinėms, Paryžiuje. „Čiurlionis yra išskirtina meninio pasaulio figūra, o Lietuvos nacionalinis simfoninis orkestras — aukšto lygio, jame groja nuostabūs atlikėjai, nuostabūs žmonės“, sakė M. Rostropovičius Vilniuje surengtoje spaudos konferencijoje.

Vladimir Gulevicius (Elta) nuotr.

Kryžių kalno apsaugos problema jaudina pranciškonus

Šiaulių raj., sausio 4 d. (Elta) — Mažesnieji broliai pranciškonai susirūpinę Kryžių kalno apsauga, tačiau sako vieni negalintys jos deramai organizuoti. Kaip informavo Pranciškonų atstovas ryšiams su žiniasklaida, Kryžių kalnas dažniausiai tik žodžiais pripažįstamas pirminiu savivaldybės ir Lietuvos bei viso pasaulio objektu, tačiau praktiškai nėra jokios iniciatyvos, ir reikšmė neįdoma.

Anot J. Ruzgį, net vaizdo kamerų įrengimas neišspręstų miesto reikalas, taip pat, kaip ir kalno apšvietimas. Nepaisant to, anot pranciškonų atstovo ryšiams su žiniasklaida, Kryžių kalnas yra visos Lietuvos turta ir juo, visų pirma, turėtų rūpintis Lietuvos valstybė. Tačiau praktiškai nėra jokios iniciatyvos, ir reikšmė neįdoma.

Anot J. Ruzgį, net vaizdo kamerų įrengimas neišspręstų miesto reikalas, taip pat, kaip ir kalno apšvietimas. Nepaisant to, anot pranciškonų atstovo ryšiams su žiniasklaida, Kryžių kalnas yra visos Lietuvos turta ir juo, visų pirma, turėtų rūpintis Lietuvos valstybė. Tačiau praktiškai nėra jokios iniciatyvos, ir reikšmė neįdoma.

Norėdami, kad Kryžių kalnas neliktų be apsaugos, pranciškonai žada siekti, kad pirmiausia jis būtų deramai apsaugotas. Anot J. Ruzgį, apie tai tiesiogiai ir netiesiogiai jau kalbėta su Šiaulių miesto ir rajono merais bei Šiaulių elektros tinklų atsakingais asmenimis. Visi jie pripažino, kad rūpestis Kryžių kalnu yra prestižinis Šiaulių

doną pamatė mažiau kaip dešimt.

Kryžių kalno saugumo, nebent jos būtų pajungtos prie Šiaulių miesto apsaugos policijos ar kurio kito nuolat būdinto policijos ar apsaugos poskyrio pulto. J. Ruzgys sakė noris priminti, kad Kryžių kalnas yra visos Lietuvos turta ir juo, visų pirma, turėtų rūpintis Lietuvos valstybė. Tačiau praktiškai nėra jokios iniciatyvos, ir reikšmė neįdoma.

Anot J. Ruzgį, net vaizdo kamerų įrengimas neišspręstų miesto reikalas, taip pat, kaip ir kalno apšvietimas. Nepaisant to, anot pranciškonų atstovo ryšiams su žiniasklaida, Kryžių kalnas yra visos Lietuvos turta ir juo, visų pirma, turėtų rūpintis Lietuvos valstybė. Tačiau praktiškai nėra jokios iniciatyvos, ir reikšmė neįdoma.

Kairioji opozicija: Prezidentą drasko vidiniai prieštaravimai

Vilnius, sausio 4 d. (BNS) — Seimo kairiosios opozicijos atstovai teigia, kad prezidentą Valdą Adamkų drasko vidiniai prieštaravimai dėl dabartinės valdžios vykdomos politikos.

Ketvirtadienį spaudos konferencijoje Socialdemokratinės koalicijos frakcijos vadovai Česlovas Juršėnas ir Vytenis Andriukaitis komentavo trečiadienį įvykusį frakcijos vadovybės susitikimą su prezidentu. Opozicijos atstovai teigė buvę nustebinti to, jog jų ir prezidento nuomonės sutapo daugeliu klausimų, įskaitant ir dabartinės valdžios vykdomas socialinės politikos reformas.

V. Andriukaitis teigimu, opozicijos atstovams pareiškusi nuomonė, jog opozicijos programa labiau atitinka praėjusių metų prezidento metiniame pranešime nubrėžtas valstybės vystymosi gaires, prezidentas sakęs „negalys to paneigti“. Be to, pasak opozicijos vado, prezidentas apgailestavo, jog metiniame pranešime minėtos reformos nepajudėjo į priekį.

„Apmatau, kad stinga žvilgsnio į ateitį. Jeigu nepabandysime bendrai pajudėti į priekį, susidursime su socialinio sprogimo“, citavo prezidentą V. Andriukaitis. Tačiau jis pažymėjo, jog prezidentas pareiškė formaliai esąs atsakingas „už tai, kas vyksta“.

Č. Juršėnas teigė, jog tokie opozicijos susitikimai su prezidentu padės visuomenei geriau suvokti opozicijos vietą ir jos pagrindinius tikslus. Pasak Č. Juršėno, pagrindiniai opozicijos tikslai yra kritikuoti, kontroliuoti ir teikti naujus pasiūlymus.

Prezidentą opozicijos atstovai supažindino su maždaug 90 pasiūlymu, kuriuos jie pateikė nuo šios kadencijos Seimo darbo pradžios. Opozicijos pageidavimu buvo sutarta, jog susitikimai su prezidentu vyktų pastoviai, bent kartą per du mėnesius.

Seimo rinkimus pralaimėjęs merdinių partijos „Socialdemokratija 2000“ veikėjas Jonas Valatka tapo naujojo Monetų kalyklos direktoriumi. Kurį laiką be darbo buvęs 51 metų inžinierius mechanikas kovoje dėl šio posto

Branduolinis ginklas Karaliaučiuje — ženklas į NATO priimti Baltijos valstybes

Vašingtonas-Vašuva-Vilnius, sausio 4 d. (BNS) — Pranešimai apie Rusijos branduolinio ginklo dislokavimą Karaliaučiaus srityje rodo būtinybę nedelsiant plesti NATO, pakviečiant į sąjungą Lietuvą, Latviją ir Estiją, ketvirtadienį dienraščio „The Washington Times“ sake kadenciją baigiantis JAV Kongreso Atstovų rūmų Tarptautinių santykių komiteto pirmininkas Benjamin Gilman.

„Jei Rusija iš tiesų dislokuoja taktinę branduolinę ginkluotę Kaliningrade, mes turėtume tai vertinti kaip nerimą keliantį veiksma, kuris grasi naujoms Vidurio ir Rytų Europos demokratijoms“, pareiškė jis, komentodamas išvakarėse šio dienraščio paskelbtą pranešimą, esą Rusija, amerikiečių žvalgybos duomenimis, nuo praėjusio birželio gabeną į savo saugyklas Karaliaučiuje branduolinę ginkluotę.

Žinios apie tai, jog Karaliaučiaus srityje esama branduolinių ginklų, jau kuris laikas pasiekia Rytų studijų centrą Vašuvėje. „Mūsų žiniomis, taktinis branduolinis ginklas visą laiką buvo Kaliningrado anklave“, sakė centro darbuotojas, nepamiręs skelbti savo pavardės. Pasak jo, „informacija apie naujo taktinio branduolinio ginklo dislokavimą Kaliningrado srityje yra tiesiog žinia apie šio ginklo modernizavimą“.

Lenkijos vyriausybės atstovai

Lietuvą siūloma paskelbti „amžiams neutralia“

Vilnius, sausio 4 d. (BNS) — Seimo narys Julius Veselka ketina užregistruoti įstatymą, kuriais Lietuva būtų skelbiama neutralia valstybe ir būtų atsakyta reikalauti iš Rusijos Federacijos atlyginti buvusios Sovietų sąjungos okupacijos žalą.

Ketvirtadienį spaudos konferencijoje J. Veselka su šiuo įstatymu projektais supažindino žurnalistus. Kol kas įstatymo projektai nėra užregistruoti Seimo posėdžių sekretariate. J. Veselka teigė, jog tai padarys, išklauses, „ka pareikš spauda“.

J. Veselka teigė, jog Lietuvos Respublikos neutralumo įstatyme siūloma Lietuvai „amžiams paskelbti neutralia valstybe“ bei atšaukti ankstesnį Lietuvos prašymą priimti ją į NATO. Lietuvos užsienio ir saugumo sistema turi būti pertvarkyta, o krašto apsaugos sistemos finansavimo strategijos įstatymas paskelbtas netekusiu galios.

J. Veselka savo pasiūlymą aiškina tuo, jog ekonomikos pasaulėjimo reikšmės panaikina karų ar kitokių karinių užkariavimų prasmę, o valstybės savo tikslus gali įgyvendinti konkurencijos dėka, todėl reikia skirti visą dėmesį ekonomikos atnaujinimui. „Šiandien Lietuvos stabilumui ir jos vystymuisi labiausiai kenkia gliai išsiskynusi korrupcija, kyšininkavimas, nedarbas, skurdas, nevilts, dirbtinai iipirštas žmonių nepasijėike 24 varžovus. J. Valatka bus patikėta privatizuoti Monetų kalyklą.

Seimo rinkimus pralaimėjęs merdinių partijos „Socialdemokratija 2000“ veikėjas Jonas Valatka tapo naujojo Monetų kalyklos direktoriumi. Kurį laiką be darbo buvęs 51 metų inžinierius mechanikas kovoje dėl šio posto

KALENDORIUS

Sausio 5 d.: Jonas Neuman, vysk.; Edvardas, Gaudentas, Gedutė, Simonas, Telesforas, Vytautas, Vytautė.

Sausio 6 d.: Pal. Andrius Bessetė; Arūnas, Arūnė, Baltazaras, Kaspars, Melchioras, Merkėlis.

SPORTO APŽVALGA

Redaktorė Irena Regienė

PASAULIO VETERANŲ ORIENTAVIMOSI ČEMPIONATAS

Pasaulio veteranų orientavimosi čempionatas (angliškai — World Masters Orienteering Championships) š.m. liepos 1-5 d. vyks Lietuvoje. Čempionatą centriniame būstinės bus Nidoje, o pačios varžybos vyks Nidos, Klaipėdos ir Juodkrantės miškuose. Veteranų klasė prasideda 35 metų amžiaus dalyviais. Kiekviena nauja klasė prasideda kas 5 metai — 35, 40, 45 ir t.t. Varžybos vyks vyrų ir moterų grupėse. Orientacininkai dalyvaus dviejų dienų kvalifikacijose, o finalas vyks po vienos dienos pertraukos. Registracija, vykdoma per internetą, baigsis 2001 m. vasario mėn. 1 d. Iki šiol 1,400 orientacininkų iš 28 šalių užsiregistravo dalyvauti čempionate. Jų tarpe 531 suomis, 132 lietuviais, 2 amerikiečiais ir 1 kanadiečiu. Vyriausi vyrai dalyvaus 85

metų klasėje, o vyriausios moterys dalyvaus 80 metų klasėje.

Orientacininkų tikslas yra kuo greičiau aplankyti žemėlapyje paženklinutus kontrolės punktus. Takas nenustatytas, todėl orientacininkai naudoja žemėlapių ir kompasų pasirinkti ir keliauti patiemis palankiausiu keliu. Orientavimosi sportas prasidėjo Skandinavijoje 19-to šimtmečio gale ir greitai paplito Europoje ir pasaulyje. Tarptautinei orientavimosi sporto federacijai priklauso 58-ios valstybės, įskaitant Lietuvos orientavimosi sporto federaciją.

Daugiau informacijos apie Pasaulio veteranų orientavimosi čempionatą pranešim šį pavasarį po jų suruoštos spaudos konferencijos. Jų svetainė: <http://www1.sonex.lt/los/>

Tomas Dundzila

SPORTAS EUROPOJE

Vokiškų knygų lentynose pasirodė Kengūrų žemėje įvykusių olimpinį žaidynių leidiniai. Nebrangus jie, kadangi kainą kelia nuo 13 iki 15 dol. Deja keliais leidiniais gerokai nusivyliau: jie paruošti skubotai, be praėjusių olimpinio žaidynių duomenų, nes pvz. „Olympische Spiele Atlanta“, leidinio autorius Sven Simon, duomenis — pasekmes ir laimėtojų pavardes nurodo nuo 1896 m.

Mano pirktas žinomo televizijos komentatoriaus Rudi Cerny leidinys to neturi. Tada teks važiuoti į Heidelbergą ar Mannheimą, kurių knygynai yra turtingesni už mano mažo miestelio, savo kuklią sportinę biblioteką papildydami kitų autorių leidiniais.

Atskirai norėčiau pažymėti krepšinio varžybų aprašymą, kadangi jame autorius labai gražiai aprašo Lietuvos rinktinės žaidimą. Vokiečio nuomone, amerikiečius negalima vadinti „svajonių“ rinktine, nepaisant jos žaidėjų bendros 600 milijonų dol. vertės. Tiesa, JAV baigėme įveikę Prancūziją 85:75, tačiau nepasiekėme to paties žaidimo lygio kaip 1992 m. ar 1996 m.

Jau pusbaigėme prieš Lietuvą amerikiečiai tik „per plauką“ išvengę pralaimėjimo. Tą matė daugiau negu 9,000 žiūrovų, kadangi varžybų „Pelene“ ilgą laiką pirmavo, žavedama žiūrovus kintamu (variabile) žaidimu ir stipria komandine dvasia. To negalėjo pasiūlyti amerikiečiai. Pergalę juos „pavaišino“ paskutinės minutės patys lietuviai, kurie pajutę pergalę... baime ir kartu nervingumą, tris-keturis kartus prarado kamuolį bei baudos metimus.

Šešios nuotraukos puošia krepšinio dalį, metant Žukauskui kamuolį į krepšį, toliau stovint „Nr. 15“ ir „Nr. 16“ ir „Nr. 17“ ir „Nr. 18“ ir „Nr. 19“ ir „Nr. 20“ ir „Nr. 21“ ir „Nr. 22“ ir „Nr. 23“ ir „Nr. 24“ ir „Nr. 25“ ir „Nr. 26“ ir „Nr. 27“ ir „Nr. 28“ ir „Nr. 29“ ir „Nr. 30“ ir „Nr. 31“ ir „Nr. 32“ ir „Nr. 33“ ir „Nr. 34“ ir „Nr. 35“ ir „Nr. 36“ ir „Nr. 37“ ir „Nr. 38“ ir „Nr. 39“ ir „Nr. 40“ ir „Nr. 41“ ir „Nr. 42“ ir „Nr. 43“ ir „Nr. 44“ ir „Nr. 45“ ir „Nr. 46“ ir „Nr. 47“ ir „Nr. 48“ ir „Nr. 49“ ir „Nr. 50“ ir „Nr. 51“ ir „Nr. 52“ ir „Nr. 53“ ir „Nr. 54“ ir „Nr. 55“ ir „Nr. 56“ ir „Nr. 57“ ir „Nr. 58“ ir „Nr. 59“ ir „Nr. 60“ ir „Nr. 61“ ir „Nr. 62“ ir „Nr. 63“ ir „Nr. 64“ ir „Nr. 65“ ir „Nr. 66“ ir „Nr. 67“ ir „Nr. 68“ ir „Nr. 69“ ir „Nr. 70“ ir „Nr. 71“ ir „Nr. 72“ ir „Nr. 73“ ir „Nr. 74“ ir „Nr. 75“ ir „Nr. 76“ ir „Nr. 77“ ir „Nr. 78“ ir „Nr. 79“ ir „Nr. 80“ ir „Nr. 81“ ir „Nr. 82“ ir „Nr. 83“ ir „Nr. 84“ ir „Nr. 85“ ir „Nr. 86“ ir „Nr. 87“ ir „Nr. 88“ ir „Nr. 89“ ir „Nr. 90“ ir „Nr. 91“ ir „Nr. 92“ ir „Nr. 93“ ir „Nr. 94“ ir „Nr. 95“ ir „Nr. 96“ ir „Nr. 97“ ir „Nr. 98“ ir „Nr. 99“ ir „Nr. 100“ ir „Nr. 101“ ir „Nr. 102“ ir „Nr. 103“ ir „Nr. 104“ ir „Nr. 105“ ir „Nr. 106“ ir „Nr. 107“ ir „Nr. 108“ ir „Nr. 109“ ir „Nr. 110“ ir „Nr. 111“ ir „Nr. 112“ ir „Nr. 113“ ir „Nr. 114“ ir „Nr. 115“ ir „Nr. 116“ ir „Nr. 117“ ir „Nr. 118“ ir „Nr. 119“ ir „Nr. 120“ ir „Nr. 121“ ir „Nr. 122“ ir „Nr. 123“ ir „Nr. 124“ ir „Nr. 125“ ir „Nr. 126“ ir „Nr. 127“ ir „Nr. 128“ ir „Nr. 129“ ir „Nr. 130“ ir „Nr. 131“ ir „Nr. 132“ ir „Nr. 133“ ir „Nr. 134“ ir „Nr. 135“ ir „Nr. 136“ ir „Nr. 137“ ir „Nr. 138“ ir „Nr. 139“ ir „Nr. 140“ ir „Nr. 141“ ir „Nr. 142“ ir „Nr. 143“ ir „Nr. 144“ ir „Nr. 145“ ir „Nr. 146“ ir „Nr. 147“ ir „Nr. 148“ ir „Nr. 149“ ir „Nr. 150“ ir „Nr. 151“ ir „Nr. 152“ ir „Nr. 153“ ir „Nr. 154“ ir „Nr. 155“ ir „Nr. 156“ ir „Nr. 157“ ir „Nr. 158“ ir „Nr. 159“ ir „Nr. 160“ ir „Nr. 161“ ir „Nr. 162“ ir „Nr. 163“ ir „Nr. 164“ ir „Nr. 165“ ir „Nr. 166“ ir „Nr. 167“ ir „Nr. 168“ ir „Nr. 169“ ir „Nr. 170“ ir „Nr. 171“ ir „Nr. 172“ ir „Nr. 173“ ir „Nr. 174“ ir „Nr. 175“ ir „Nr. 176“ ir „Nr. 177“ ir „Nr. 178“ ir „Nr. 179“ ir „Nr. 180“ ir „Nr. 181“ ir „Nr. 182“ ir „Nr. 183“ ir „Nr. 184“ ir „Nr. 185“ ir „Nr. 186“ ir „Nr. 187“ ir „Nr. 188“ ir „Nr. 189“ ir „Nr. 190“ ir „Nr. 191“ ir „Nr. 192“ ir „Nr. 193“ ir „Nr. 194“ ir „Nr. 195“ ir „Nr. 196“ ir „Nr. 197“ ir „Nr. 198“ ir „Nr. 199“ ir „Nr. 200“ ir „Nr. 201“ ir „Nr. 202“ ir „Nr. 203“ ir „Nr. 204“ ir „Nr. 205“ ir „Nr. 206“ ir „Nr. 207“ ir „Nr. 208“ ir „Nr. 209“ ir „Nr. 210“ ir „Nr. 211“ ir „Nr. 212“ ir „Nr. 213“ ir „Nr. 214“ ir „Nr. 215“ ir „Nr. 216“ ir „Nr. 217“ ir „Nr. 218“ ir „Nr. 219“ ir „Nr. 220“ ir „Nr. 221“ ir „Nr. 222“ ir „Nr. 223“ ir „Nr. 224“ ir „Nr. 225“ ir „Nr. 226“ ir „Nr. 227“ ir „Nr. 228“ ir „Nr. 229“ ir „Nr. 230“ ir „Nr. 231“ ir „Nr. 232“ ir „Nr. 233“ ir „Nr. 234“ ir „Nr. 235“ ir „Nr. 236“ ir „Nr. 237“ ir „Nr. 238“ ir „Nr. 239“ ir „Nr. 240“ ir „Nr. 241“ ir „Nr. 242“ ir „Nr. 243“ ir „Nr. 244“ ir „Nr. 245“ ir „Nr. 246“ ir „Nr. 247“ ir „Nr. 248“ ir „Nr. 249“ ir „Nr. 250“ ir „Nr. 251“ ir „Nr. 252“ ir „Nr. 253“ ir „Nr. 254“ ir „Nr. 255“ ir „Nr. 256“ ir „Nr. 257“ ir „Nr. 258“ ir „Nr. 259“ ir „Nr. 260“ ir „Nr. 261“ ir „Nr. 262“ ir „Nr. 263“ ir „Nr. 264“ ir „Nr. 265“ ir „Nr. 266“ ir „Nr. 267“ ir „Nr. 268“ ir „Nr. 269“ ir „Nr. 270“ ir „Nr. 271“ ir „Nr. 272“ ir „Nr. 273“ ir „Nr. 274“ ir „Nr. 275“ ir „Nr. 276“ ir „Nr. 277“ ir „Nr. 278“ ir „Nr. 279“ ir „Nr. 280“ ir „Nr. 281“ ir „Nr. 282“ ir „Nr. 283“ ir „Nr. 284“ ir „Nr. 285“ ir „Nr. 286“ ir „Nr. 287“ ir „Nr. 288“ ir „Nr. 289“ ir „Nr. 290“ ir „Nr. 291“ ir „Nr. 292“ ir „Nr. 293“ ir „Nr. 294“ ir „Nr. 295“ ir „Nr. 296“ ir „Nr. 297“ ir „Nr. 298“ ir „Nr. 299“ ir „Nr. 300“ ir „Nr. 301“ ir „Nr. 302“ ir „Nr. 303“ ir „Nr. 304“ ir „Nr. 305“ ir „Nr. 306“ ir „Nr. 307“ ir „Nr. 308“ ir „Nr. 309“ ir „Nr. 310“ ir „Nr. 311“ ir „Nr. 312“ ir „Nr. 313“ ir „Nr. 314“ ir „Nr. 315“ ir „Nr. 316“ ir „Nr. 317“ ir „Nr. 318“ ir „Nr. 319“ ir „Nr. 320“ ir „Nr. 321“ ir „Nr. 322“ ir „Nr. 323“ ir „Nr. 324“ ir „Nr. 325“ ir „Nr. 326“ ir „Nr. 327“ ir „Nr. 328“ ir „Nr. 329“ ir „Nr. 330“ ir „Nr. 331“ ir „Nr. 332“ ir „Nr. 333“ ir „Nr. 334“ ir „Nr. 335“ ir „Nr. 336“ ir „Nr. 337“ ir „Nr. 338“ ir „Nr. 339“ ir „Nr. 340“ ir „Nr. 341“ ir „Nr. 342“ ir „Nr. 343“ ir „Nr. 344“ ir „Nr. 345“ ir „Nr. 346“ ir „Nr. 347“ ir „Nr. 348“ ir „Nr. 349“ ir „Nr. 350“ ir „Nr. 351“ ir „Nr. 352“ ir „Nr. 353“ ir „Nr. 354“ ir „Nr. 355“ ir „Nr. 356“ ir „Nr. 357“ ir „Nr. 358“ ir „Nr. 359“ ir „Nr. 360“ ir „Nr. 361“ ir „Nr. 362“ ir „Nr. 363“ ir „Nr. 364“ ir „Nr. 365“ ir „Nr. 366“ ir „Nr. 367“ ir „Nr. 368“ ir „Nr. 369“ ir „Nr. 370“ ir „Nr. 371“ ir „Nr. 372“ ir „Nr. 373“ ir „Nr. 374“ ir „Nr. 375“ ir „Nr. 376“ ir „Nr. 377“ ir „Nr. 378“ ir „Nr. 379“ ir „Nr. 380“ ir „Nr. 381“ ir „Nr. 382“ ir „Nr. 383“ ir „Nr. 384“ ir „Nr. 385“ ir „Nr. 386“ ir „Nr. 387“ ir „Nr. 388“ ir „Nr. 389“ ir „Nr. 390“ ir „Nr. 391“ ir „Nr. 392“ ir „Nr. 393“ ir „Nr. 394“ ir „Nr. 395“ ir „Nr. 396“ ir „Nr. 397“ ir „Nr. 398“ ir „Nr. 399“ ir „Nr. 400“ ir „Nr. 401“ ir „Nr. 402“ ir „Nr. 403“ ir „Nr. 404“ ir „Nr. 405“ ir „Nr. 406“ ir „Nr. 407“ ir „Nr. 408“ ir „Nr. 409“ ir „Nr. 410“ ir „Nr. 411“ ir „Nr. 412“ ir „Nr. 413“ ir „Nr. 414“ ir „Nr. 415“ ir „Nr. 416“ ir „Nr. 417“ ir „Nr. 418“ ir „Nr. 419“ ir „Nr. 420“ ir „Nr. 421“ ir „Nr. 422“ ir „Nr. 423“ ir „Nr. 424“ ir „Nr. 425“ ir „Nr. 426“ ir „Nr. 427“ ir „Nr. 428“ ir „Nr. 429“ ir „Nr. 430“ ir „Nr. 431“ ir „Nr. 432“ ir „Nr. 433“ ir „Nr. 434“ ir „Nr. 435“ ir „Nr. 436“ ir „Nr. 437“ ir „Nr. 438“ ir „Nr. 439“ ir „Nr. 440“ ir „Nr. 441“ ir „Nr. 442“ ir „Nr. 443“ ir „Nr. 444“ ir „Nr. 445“ ir „Nr. 446“ ir „Nr. 447“ ir „Nr. 448“ ir „Nr. 449“ ir „Nr. 450“ ir „Nr. 451“ ir „Nr. 452“ ir „Nr. 453“ ir „Nr. 454“ ir „Nr. 455“ ir „Nr. 456“ ir „Nr. 457“ ir „Nr. 458“ ir „Nr. 459“ ir „Nr. 460“ ir „Nr. 461“ ir „Nr. 462“ ir „Nr. 463“ ir „Nr. 464“ ir „Nr. 465“ ir „Nr. 466“ ir „Nr. 467“ ir „Nr. 468“ ir „Nr. 469“ ir „Nr. 470“ ir „Nr. 471“ ir „Nr. 472“ ir „Nr. 473“ ir „Nr. 474“ ir „Nr. 475“ ir „Nr. 476“ ir „Nr. 477“ ir „Nr. 478“ ir „Nr. 479“ ir „Nr. 480“ ir „Nr. 481“ ir „Nr. 482“ ir „Nr. 483“ ir „Nr. 484“ ir „Nr. 485“ ir „Nr. 486“ ir „Nr. 487“ ir „Nr. 488“ ir „Nr. 489“ ir „Nr. 490“ ir „Nr. 491“ ir „Nr. 492“ ir „Nr. 493“ ir „Nr. 494“ ir „Nr. 495“ ir „Nr. 496“ ir „Nr. 497“ ir „Nr. 498“ ir „Nr. 499“ ir „Nr. 500“ ir „Nr. 501“ ir „Nr. 502“ ir „Nr. 503“ ir „Nr. 504“ ir „Nr. 505“ ir „Nr. 506“ ir „Nr. 507“ ir „Nr. 508“ ir „Nr. 509“ ir „Nr. 510“ ir „Nr. 511“ ir „Nr. 512“ ir „Nr. 513“ ir „Nr. 514“ ir „Nr. 515“ ir „Nr. 516“ ir „Nr. 517“ ir „Nr. 518“ ir „Nr. 519“ ir „Nr. 520“ ir „Nr. 521“ ir „Nr. 522“ ir „Nr. 523“ ir „Nr. 524“ ir „Nr. 525“ ir „Nr. 526“ ir „Nr. 527“ ir „Nr. 528“ ir „Nr. 529“ ir „Nr. 530“ ir „Nr. 531“ ir „Nr. 532“ ir „Nr. 533“ ir „Nr. 534“ ir „Nr. 535“ ir „Nr. 536“ ir „Nr. 537“ ir „Nr. 538“ ir „Nr. 539“ ir „Nr. 540“ ir „Nr. 541“ ir „Nr. 542“ ir „Nr. 543“ ir „Nr. 544“ ir „Nr. 545“ ir „Nr. 546“ ir „Nr. 547“ ir „Nr. 548“ ir „Nr. 549“ ir „Nr. 550“ ir „Nr. 551“ ir „Nr. 552“ ir „Nr. 553“ ir „Nr. 554“ ir „Nr. 555“ ir „Nr. 556“ ir „Nr. 557“ ir „Nr. 558“ ir „Nr. 559“ ir „Nr. 560“ ir „Nr. 561“ ir „Nr. 562“ ir „Nr. 563“ ir „Nr. 564“ ir „Nr. 565“ ir „Nr. 566“ ir „Nr. 567“ ir „Nr. 568“ ir „Nr. 569“ ir „Nr. 570“ ir „Nr. 571“ ir „Nr. 572“ ir „Nr. 573“ ir „Nr. 574“ ir „Nr. 575“ ir „Nr. 576“ ir „Nr. 577“ ir „Nr. 578“ ir „Nr. 579“ ir „Nr. 580“ ir „Nr. 581“ ir „Nr. 582“ ir „Nr. 583“ ir „Nr. 584“ ir „Nr. 585“ ir „Nr. 586“ ir „Nr. 587“ ir „Nr. 588“ ir „Nr. 589“ ir „Nr. 590“ ir „Nr. 591“ ir „Nr. 592“ ir „Nr. 593“ ir „Nr. 594“ ir „Nr. 595“ ir „Nr. 596“ ir „Nr. 597“ ir „Nr. 598“ ir „Nr. 599“ ir „Nr. 600“ ir „Nr. 601“ ir „Nr. 602“ ir „Nr. 603“ ir „Nr. 604“ ir „Nr. 605“ ir „Nr. 606“ ir „Nr. 607“ ir „Nr. 608“ ir „Nr. 609“ ir „Nr. 610“ ir „Nr. 611“ ir „Nr. 612“ ir „Nr. 613“ ir „Nr. 614“ ir „Nr. 615“ ir „Nr. 616“ ir „Nr. 617“ ir „Nr. 618“ ir „Nr. 619“ ir „Nr. 620“ ir „Nr. 621“ ir „Nr. 622“ ir „Nr. 623“ ir „Nr. 624“ ir „Nr. 625“ ir „Nr. 626“ ir „Nr. 627“ ir „Nr. 628“ ir „Nr. 629“ ir „Nr. 630“ ir „Nr. 631“ ir „Nr. 632“ ir „Nr. 633“ ir „Nr. 634“ ir „Nr. 635“ ir „Nr. 636“ ir „Nr. 637“ ir „Nr. 638“ ir „Nr. 639“ ir „Nr. 640“ ir „Nr. 641“ ir „Nr. 642“ ir „Nr. 643“ ir „Nr. 644“ ir „Nr. 645“ ir „Nr. 646“ ir „Nr. 647“ ir „Nr. 648“ ir „Nr. 649“ ir „Nr. 650“ ir „Nr. 651“ ir „Nr. 652“ ir „Nr. 653“ ir „Nr. 654“ ir „Nr. 655“ ir „Nr. 656“ ir „Nr. 657“ ir „Nr. 658“ ir „Nr. 659“ ir „Nr. 660“ ir „Nr. 661“ ir „Nr. 662“ ir „Nr. 663“ ir „Nr. 664“ ir „Nr. 665“ ir „Nr. 666“ ir „Nr. 667“ ir „Nr. 668“ ir „Nr. 669“ ir „Nr. 670“ ir „Nr. 671“ ir „Nr. 672“ ir „Nr. 673“ ir „Nr. 674“ ir „Nr. 675“ ir „Nr. 676“ ir „Nr. 677“ ir „Nr. 678“ ir „Nr. 679“ ir „Nr. 680“ ir „Nr. 681“ ir „Nr. 682“ ir „Nr. 683“ ir „Nr. 684“ ir „Nr. 685“ ir „Nr. 686“ ir „Nr. 687“ ir „Nr. 688“ ir „Nr. 689“ ir „Nr. 690“ ir „Nr. 691“ ir „Nr. 692“ ir „Nr. 693“ ir „Nr. 694“ ir „Nr. 695“ ir „Nr. 696“ ir „Nr. 697“ ir „Nr. 698“ ir „Nr. 699“ ir „Nr. 700“ ir „Nr. 701“ ir „Nr. 702“ ir „Nr. 703“ ir „Nr. 704“ ir „Nr. 705“ ir „Nr. 706“ ir „Nr. 707“ ir „Nr. 708“ ir „Nr. 709“ ir „Nr. 710“ ir „Nr. 711“ ir „Nr. 712“ ir „Nr. 713“ ir „Nr. 714“ ir „Nr. 715“ ir „Nr. 716“ ir „Nr. 717“ ir „Nr. 718“ ir „Nr. 719“ ir „Nr. 720“ ir „Nr. 721“ ir „Nr. 722“ ir „Nr. 723“ ir „Nr. 724“ ir „Nr. 725“ ir „Nr. 726“ ir „Nr. 727“ ir „Nr. 728“ ir „Nr. 729“ ir „Nr. 730“ ir „Nr. 731“ ir „Nr. 732“ ir „Nr. 733“ ir „Nr. 734“ ir „Nr. 735“ ir „Nr. 736“ ir „Nr. 737“ ir „Nr. 738“ ir „Nr. 739“ ir „Nr. 740“ ir „Nr. 741“ ir „Nr. 742“ ir „Nr. 743“ ir „Nr. 744“ ir „Nr. 745“ ir „Nr. 746“ ir „Nr. 747“ ir „Nr. 748“ ir „Nr. 749“ ir „Nr. 750“ ir „Nr. 751“ ir „Nr. 752“ ir „Nr. 753“ ir „Nr. 754“ ir „Nr. 755“ ir „Nr. 756“ ir „Nr. 757“ ir „Nr. 758“ ir „Nr. 759“ ir „Nr. 760“ ir „Nr. 761“ ir „Nr. 762“ ir „Nr. 763“ ir „Nr. 764“ ir „Nr. 765“ ir „Nr. 766“ ir „Nr. 767“ ir „Nr. 768“ ir „Nr. 769“ ir „Nr. 770“ ir „Nr. 771“ ir „Nr. 772“ ir „Nr. 773“ ir „Nr. 774“ ir „Nr. 775“ ir „Nr. 776“ ir „Nr. 777“ ir „Nr. 778“ ir „Nr. 779“ ir „Nr. 780“ ir „Nr. 781“ ir „Nr. 782“ ir „Nr. 783“ ir „Nr. 784“ ir „Nr. 785“ ir „Nr. 786“ ir „Nr. 787“ ir „Nr. 788“ ir „Nr. 789“ ir „Nr. 790“ ir „Nr. 791“ ir „Nr. 792“ ir „Nr. 793“ ir „Nr. 794“ ir „Nr. 795“ ir „Nr. 796“ ir „Nr. 797“ ir „Nr. 798“ ir „Nr. 799“ ir „Nr. 800“ ir „Nr. 801“ ir „Nr. 802“ ir „Nr. 803“ ir „Nr. 804“ ir „Nr. 805“ ir „Nr. 806“ ir „Nr. 807“ ir „Nr. 808“ ir „Nr. 809“ ir „Nr. 810“ ir „Nr. 811“ ir „Nr. 812“ ir „Nr. 813“ ir „Nr. 814“ ir „Nr. 815“ ir „Nr. 816“ ir „Nr. 817“ ir „Nr. 818“ ir „Nr. 819“ ir „Nr. 820“ ir „Nr. 821“ ir „Nr. 822“ ir „Nr. 823“ ir „Nr. 824“ ir „Nr. 825“ ir „Nr. 826“ ir „Nr. 827“ ir „Nr. 828“ ir „Nr. 829“ ir „Nr. 830“ ir „Nr. 831“ ir „Nr. 832“ ir „Nr. 833“ ir „Nr. 834“ ir „Nr. 835“ ir „Nr. 836“ ir „Nr. 837“ ir „Nr. 838“ ir „Nr. 839“ ir „Nr. 840“ ir „Nr. 841“ ir „Nr. 842“ ir „Nr. 843“ ir „Nr. 844“ ir „Nr. 845“ ir „Nr. 846“ ir „Nr. 847“ ir „Nr. 848“ ir „Nr. 849“ ir „Nr. 850“ ir „Nr. 851“ ir „Nr. 852“ ir „Nr. 853“ ir „Nr. 854“ ir „Nr. 855“ ir „Nr. 856“ ir „Nr. 857“ ir „Nr. 858“ ir „Nr. 859“ ir „Nr. 860“ ir „Nr. 861“ ir „Nr. 862“ ir „Nr. 863“ ir „Nr. 864“ ir „Nr. 865“ ir „Nr. 866“ ir „Nr. 867“ ir „Nr. 868“ ir „Nr. 869“ ir „Nr. 870“ ir „Nr. 871“ ir „Nr. 872“ ir „Nr. 873“ ir „Nr. 874“ ir „Nr. 875“ ir „Nr. 876“ ir „Nr. 877“ ir „Nr. 878“ ir „Nr. 879“ ir „Nr. 880“ ir „Nr. 881“ ir „Nr. 882“ ir „Nr. 883“ ir „Nr. 884“ ir „Nr. 885“ ir „Nr. 886“ ir „Nr. 887“ ir „Nr. 888“ ir „Nr. 889“ ir „Nr. 890“ ir „Nr. 891“ ir „Nr. 892“ ir „Nr. 893“ ir „Nr. 894“ ir „Nr. 895“ ir „Nr. 896“ ir „Nr. 897“ ir „Nr. 898“ ir „Nr. 899“ ir „Nr. 900“ ir „Nr. 901“ ir „Nr. 902“ ir „Nr. 903“ ir „Nr. 904“ ir „Nr. 905“ ir „Nr. 906“ ir „Nr. 907“ ir „Nr. 908“ ir „Nr. 909“ ir „Nr. 910“ ir „Nr. 911“ ir „Nr. 912“ ir „Nr. 913“ ir „Nr. 914“ ir „Nr. 915“ ir „Nr. 916“ ir „Nr. 917“ ir „Nr. 918“ ir „Nr. 919“ ir „Nr. 920“ ir „Nr. 921“ ir „Nr. 922“ ir „Nr. 923“ ir „Nr. 924“ ir „Nr. 925“ ir „Nr. 926“ ir „Nr. 927“ ir „Nr. 928“ ir „Nr. 929“ ir „Nr. 930“ ir „Nr. 931“ ir „Nr. 932“ ir „Nr. 933“ ir „Nr. 934“ ir „Nr. 935“ ir „Nr. 936“ ir „Nr. 937“ ir „Nr. 938“ ir „Nr. 939“ ir „Nr. 940“ ir „Nr. 941“ ir „Nr. 942“ ir „Nr. 943“ ir „Nr. 944“ ir „Nr. 945“ ir „Nr. 946“ ir „Nr. 947“ ir „Nr. 948“ ir „Nr. 949“ ir „Nr. 950“ ir „Nr. 951“ ir „Nr. 952“ ir „Nr. 953“ ir „Nr. 954“ ir „Nr. 955“ ir „Nr. 956“ ir „Nr. 957“ ir „Nr. 958“ ir „Nr. 959“ ir „Nr. 960“ ir „Nr. 961“ ir „Nr. 962“ ir „Nr. 963“ ir „Nr. 964“ ir „Nr. 965“ ir „Nr. 966“ ir „Nr. 967“ ir „Nr. 968“ ir „Nr. 969“ ir „Nr. 970“ ir „Nr. 971“ ir „Nr. 972“ ir „Nr. 973“ ir „Nr. 974“ ir „Nr. 975“ ir „Nr. 976“ ir „Nr. 977“ ir „Nr. 978“ ir „Nr. 979“ ir „Nr. 980“ ir „Nr. 981“ ir „Nr. 982“ ir „Nr. 983“ ir „Nr. 984“ ir „Nr. 985“ ir „Nr. 986“ ir „Nr. 987“ ir „Nr. 988“ ir „Nr. 989“ ir „Nr. 990“ ir „Nr. 991“ ir „Nr. 992“ ir „Nr. 993“ ir „Nr. 994“ ir „Nr. 995“ ir „Nr. 996“ ir „Nr. 997“ ir „Nr. 998“ ir „Nr. 999“ ir „Nr. 1000“ ir „Nr. 1001“ ir „Nr. 1002“ ir „Nr. 1003“ ir „Nr. 1004“ ir „Nr. 1005“ ir „Nr. 1006“ ir „Nr. 1007“ ir „Nr. 1008“ ir „Nr. 1009“ ir „Nr. 1010“ ir „Nr. 1011“ ir „Nr. 1012“ ir „Nr. 1013“ ir „Nr. 1014“ ir „Nr. 1015“ ir „Nr. 1016“ ir „Nr. 1017“ ir „Nr. 1018“ ir „Nr. 1019“ ir „Nr. 1020“ ir „Nr. 1021“ ir „Nr. 1022“ ir „Nr. 1023“ ir „Nr. 1024“ ir „Nr. 1025“ ir „Nr. 1026“ ir „Nr. 1027“ ir „Nr. 1028“ ir „Nr. 1029“ ir „Nr. 1030“ ir „Nr. 1031“ ir „Nr. 1032“ ir „Nr. 1033“ ir „Nr. 1034“ ir „Nr. 1035“ ir „Nr. 1036“ ir „Nr. 1037“ ir „Nr. 1038“ ir „Nr. 1039“ ir „Nr. 1040“ ir „Nr. 1041“ ir „Nr. 1042“ ir „Nr. 1043“ ir „Nr. 1044“ ir „Nr. 1045“ ir „Nr. 1046“ ir „Nr. 1047“ ir „Nr. 1048“ ir „Nr. 1049“ ir „Nr. 1050“ ir „Nr. 1051“ ir „Nr. 1052“ ir „Nr. 1053“ ir „Nr. 1054“ ir „Nr. 1055“ ir „Nr. 1056“ ir „Nr. 1057“ ir „Nr. 1058“ ir „Nr. 1059“ ir „Nr. 1060“ ir „Nr. 1061“ ir „Nr. 1062“ ir „Nr. 1063“ ir „Nr. 1064“ ir „Nr. 1065“ ir „Nr. 1066“ ir „Nr. 1067“ ir „Nr. 1068“ ir „Nr. 1069“ ir „Nr. 1070“ ir „Nr. 1071“ ir „Nr. 1072“ ir „Nr. 1073“ ir „Nr. 1074“ ir „Nr. 1075“ ir „Nr. 1076“ ir „Nr. 1077“ ir „Nr. 1078“ ir „Nr. 1079“ ir „Nr. 1080“ ir „Nr. 1081“ ir „Nr. 1082“ ir „Nr. 1083“ ir „Nr. 1084“ ir „Nr. 1085“ ir „Nr. 1086“ ir „Nr. 1087“ ir „Nr. 1088“ ir „Nr. 1089“ ir „Nr. 1090“ ir „Nr. 1091“ ir „Nr. 1092“ ir „Nr. 1093“ ir „Nr. 1094“ ir „Nr. 1095“ ir „Nr. 1096“ ir „Nr. 1097“ ir „Nr. 1098“ ir „Nr. 1099“ ir „Nr. 1100“ ir „Nr. 1101“ ir „Nr. 1102“ ir „Nr. 1103“ ir „Nr. 1104“ ir „Nr. 1105“ ir „Nr. 1106“ ir „Nr. 1107“ ir „Nr. 1108“ ir „Nr. 1109“ ir „Nr. 1110“ ir „Nr. 1111“ ir „Nr. 1112“ ir „Nr. 1113“ ir „Nr. 1114“ ir „Nr. 1115“ ir „Nr. 1116“ ir „Nr. 1117“ ir „Nr. 1118“ ir „Nr. 1119“ ir „Nr. 1120“ ir „Nr. 1121“ ir „Nr. 1122“ ir „Nr. 1123“ ir „Nr. 1124“ ir „Nr. 1125“ ir „Nr. 1126“ ir „Nr. 1127“ ir „Nr. 1128“ ir „Nr. 1129“ ir „Nr. 1130“ ir „Nr. 1131“ ir „Nr. 1132“ ir „Nr. 1133“ ir „Nr. 1134“ ir „Nr. 1135“ ir „Nr. 1136“ ir „Nr. 1137“ ir „Nr. 1138“ ir „Nr. 1139“ ir „Nr. 1140“ ir „Nr. 1141“ ir „Nr. 1142“ ir „Nr. 1143“ ir „Nr. 1144“ ir „Nr. 1145“ ir „Nr. 1146“ ir „Nr. 1147“ ir „Nr. 1148“ ir „Nr. 1149“ ir „Nr. 1150“ ir „Nr. 1151“ ir „Nr. 1152“ ir „Nr. 1153“ ir „Nr. 1154“ ir „Nr. 1155“ ir „Nr. 1156“ ir „Nr. 1157“ ir „Nr. 1158“ ir „Nr. 1159“ ir „Nr. 1160“ ir „Nr. 1161“ ir „Nr. 1162“ ir „Nr. 1163“ ir „Nr. 1164“ ir „Nr. 1165“ ir „Nr. 1166“ ir „Nr. 1167“ ir „Nr. 1168“ ir „Nr. 1169“ ir „Nr. 1170“ ir „Nr. 1171“ ir „Nr. 1172“ ir „Nr. 1173“ ir „Nr. 1174“ ir „Nr. 1175“ ir „Nr. 1176“ ir „Nr. 1177“ ir „Nr. 1178“ ir „Nr. 1179“ ir „Nr. 1180“ ir „Nr. 1181“ ir „Nr. 1182“ ir „Nr. 1183“ ir „Nr. 1184“ ir „Nr. 1185“ ir „Nr. 1186“ ir „Nr. 1

...IR KĄ SAUGOSIM?

BRONIUS NAINYS

Patrąnkų salivėmis, šampūno kamščiu šūvais, milijardais-trilijardais padangėje žarstydamis trankių sproginį įvairiaspalves ugnines žvaigždes, įžengėme į pirmuosius trečiojo tūkstantmečio metus. Sveikinome vieni kitus, o mus — popiežius, karaliai, karalienės, prezidentai, tautų vadai, mokslo žmonės ir Viešpaties tarnai, bardai bei patardami, kviesdami, prašydami, nurodymai, įsakymai, žadėdami ir linkėdami Naujaisiais metais patirti, pasiekti ar įsigyti tai, ko tik mūsų širdys trokšta, protas sugalvoja, akutės pamato. Ir tą akimirka turbūt visi buvome laimingi.

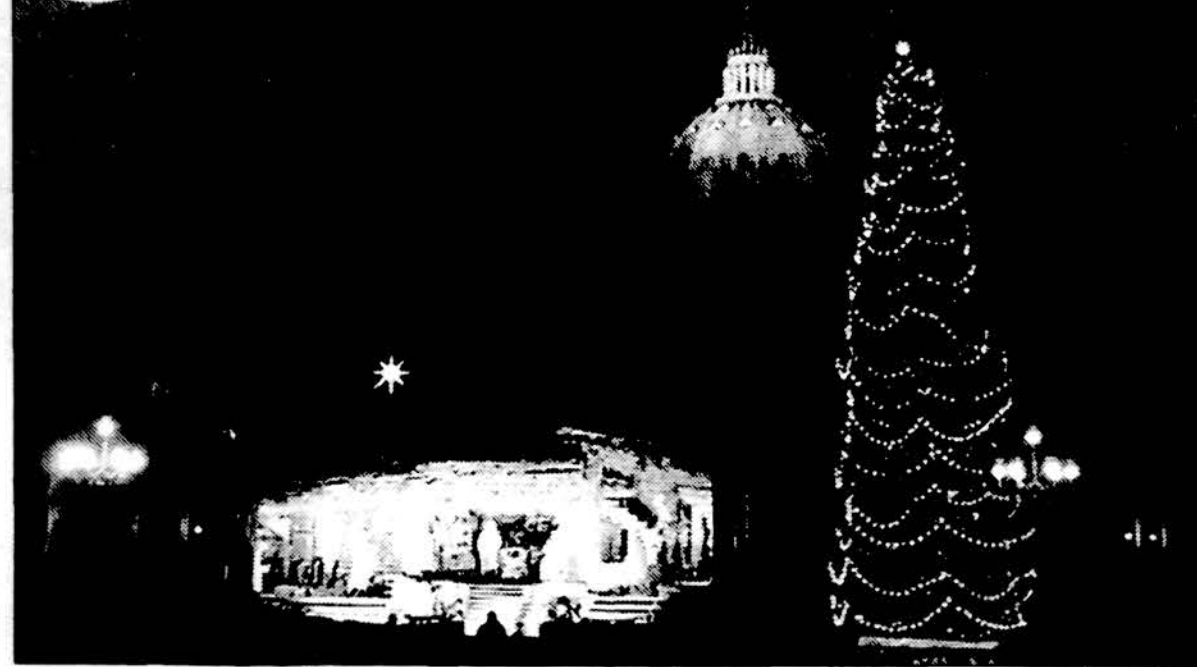
Bet tos vienos akimirkos mums visgi negana, o kitos tokios šventės reikės laukti vėl visus metus ir minti tą patį kasdieninį moli, kurį mynėme ir praėjusiais metais, tokiais pat linkėjimais papuošti per praėjusią šventę. Mat gyvenimo tikrovė su tomis puošmenomis dažniausiai nieko bendra neturi. Gruodžio 28-tą šioje skiltyje bandžiau pažvelgti, kiek jos paliekam ir kiek išsinešam, užtrenkdamis antrojo tūkstantmečio duris, ir kokios išeikosios trečiajame. Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, kartu su kitais didžiaisiais mus sveikindamas, tą mano mintį lyg ir pratęsė, išskirdamas iš jos, jo nuomone, dar ir būtinai saugotinas vertybes. „Saugokime sienas“, — įspėjo mus, išeidamas amžinos atminties Stasys Lozoraitis. Šiandien noriu pridėti: saugokime savo laisvę ir demokratiją“, — kviečia mus Adamkus, — kad jos nepatektų į vieną ar kitą grupučių rankas.“ Ir tų vertybių saugotojams prezidentas liepia nežiūrėti į valstybę, kaip anuomet išmaldos prašantieji baudžiauninkai į dvarą, bet patiemis imtis iniciatyvos, asmeninės atsakomybės, pasikliaujant pilietiniu solidarumu, pilietinės visuomenės jėga.

Nesuvokiui, nei kokios tos grupuotės, nei kodėl jos kėsintųsi mūsų laisvę ir demokratiją grobti. Lengviau būtų mums į prezidento kvietimą atsilipti, jeigu jis tas grupuotes būtų nurodęs. Dabar su jomis galinėtis, ko gero, teks jam vienam. Bet kvietimo pro šoną praleisti visgi nevertėtų. Sienas, laisvę, demokratiją turime saugoti. Tai suprantama savaime. Bet argi tik tiek, gerbiamas pone prezidentė? Ir kodėl joms toks išskirtinas rūpestis, ir kodėl kaip tik dabar? Ar kas nors joms jau rimtai grasė? Bet, jeigu reikia, tai taip ir darysim. Tačiau taip pat, kaip Adamkus papildė

Lozoraitio siūlymą, aš norėčiau papildyti ir prezidento sąrašą. Man atrodo, kad šiuo metu didžiausia mūsų saugoma vertybė, kuriai rimti pavojai gresia — yra tauta. Apie tai jau rašiau šioje skiltyje gruodžio 28-tą, paminėdamas ir tų pavojų dalį. Deja, prezidento sveikinime apie juos — nė žodžio, nors jie ryškūs kiekvienam žingsnyje, net prezidento reikalaujamos iniciatyvos bei atsakomybės fone. Tarp jų štai vienas, ypač išsidėmetinas, pavyzdys...

Naujųjų metų sutikimas Pasaulio lietuvių centre, Lemonyje. Prie stalo, mano kairėje, nepažįstama pora. Sveikinu, pasisakau pavardę. Aš lietuviškai nekalbu, atsako vyriškis ir parodo į šalia jo sėdintį moterį. Ji nekalbi. „Atvyko prieš ketverius metus, — aiškina man už ją bent dvigubai vyresnis vyriškis, Korėjos karo veteranas. — Angliškai nemokėjo nė žodžio, susipažinim, susituokė, dabar jau puikiai susikalbam. Spautuskeltyje bandžiau pažvelgti, kiek jos paliekam ir kiek išsinešam, užtrenkdamis antrojo tūkstantmečio duris, ir kokios išeikosios trečiajame. Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, kartu su kitais didžiaisiais mus sveikindamas, tą mano mintį lyg ir pratęsė, išskirdamas iš jos, jo nuomone, dar ir būtinai saugotinas vertybes. „Saugokime sienas“, — įspėjo mus, išeidamas amžinos atminties Stasys Lozoraitis. Šiandien noriu pridėti: saugokime savo laisvę ir demokratiją“, — kviečia mus Adamkus, — kad jos nepatektų į vieną ar kitą grupučių rankas.“ Ir tų vertybių saugotojams prezidentas liepia nežiūrėti į valstybę, kaip anuomet išmaldos prašantieji baudžiauninkai į dvarą, bet patiemis imtis iniciatyvos, asmeninės atsakomybės, pasikliaujant pilietiniu solidarumu, pilietinės visuomenės jėga.

Tokia pačia pilietinio solidarumo dvasia plasnojanti, kita, dar visai jauna, atvykėlė iš Lietuvos tempėsi šokti jau vos bepaiešanti šimtametį, buvusį duonos kepeją. Liekną, trumpeliu sijonuku, dar kita nauja imigrantė trypė su vienuolika skustagalviu. Rūpi kam, kad ne į muzikos taktą, kad tik ant Amerikoje paklotų grindų. Žemutinėje centro salėje taip pat visų šimtu naušimčių Lietuvos prezidento naujametinius linkėjimus vykdė gal trys šimtai jo puose-

2000 metų Kalėdų papuošimai Sv. Petro aikštelėje, Romoje.

lėjamos pilietinės visuomenės atstovų, rodydami jam aukščiausio laipsnio pilietinį solidarumą. Visi jie — jauni žmonės, daugybė aukštuosius mokslus baigę, bet čia, Amerikoje, tik retas iš jų dirba savo profesijos darbu. Daugumas valo namus, prižiūri karstančius senelius, vasaromis statybose kasa žemes. Ir kaip čia minėti pavyzdžiai rodo, jaunos moterys, merginos, griebia, nors ir vos paeinantį, seną imigrantą lietuvių arba net amerikietį, tempiasi į metrikacijos biurą, jeigu mato tik galimybę pasilikti Amerikoje. Ir kaip praėjusį rudenį Čikagoje besilankantis prez. Adamkus buvo paklaustas, ką jis galvoja apie tokių lietuvių tautą naikinantį žaidimą, atsakė tragedijos čia nematęs. Nesijaudino ir primintas, kad tik retas jų jungiasi į ankstyvesnių ateivių lietuvišką veiklą ar kaip nors kitaip rūpinasi lietuvių išlaikymu, dargi pasityciodamas iš okupantų čia atgintų vadinamų dykų, kad lietuviška veikla ir jie pradėjo domėtis tik tada, kai nusibodo kasmet keisti automobilius.

Ir kaip tada suvokti tokių nusiteikusių Lietuvos prezidentu tapusiu, 47 metus Amerikoje išgyvenusiu, buvusio dykų, gerai žinančio tos lietuvių ateivių bangos siekius, mačiūsiu kaip daugumas mūsų, drebėdami dėl okupanto naikina mos tautos ateities, auginomo, auklėjamo, brandinomo lietuviu kams, kaudamiesi su aplinka dėl kiekvieno jų tautinio išlikimo. Jau ir Lietuvoje susipratusi inteligentija pradėjo kelti balsą dėl lietuvių tautos vels spartėjantį „nutekėjimą“, šalia ekonominių sunkumų priežastimis nurodama ir

stoką tautinio subrendimo, tautos esmės supratimo, svietimų įtaigaujamą panieką tautos vertybėms. Ar ne geriau būtų prezidentui nors dalyk dėsio ir į tą pusę pasukti? Kalbose apie pilietinės visuomenės, pilietinius solidarumus, pilietinius auklėjimus ar jam nevertėtų rasti vietos žodeliui ir apie lietuvių tautos vertybes, tautinį auklėjimą, jos išlikimą ir atsikratyti, nežinia iš kur įkvėpto, dabar taip ryškaus, jo abejingumo tautai. Štai ir šiemetinis sveikinimas: apie tautą — nė vieno žodelio. Be to, senas lietuvių paprotys — sveikinant su Naujaisiais metais, kartu jungti ir pirma švenčiamas Kalėdas. Šiemet kalėdinio prezidento sveikinimo nepastebėjome. Ar čia koks nors neapsižiūrėjimas, ar irgi nauja politika? Dešiniems pralaimėjus, jo jau nebereikia?

Šalia to, kam čia tas baudžiauninko-dvarponio santykių priminimas? O gal čia kas nors ir aiškesnio glūdi? Gal čia baudžiauninkui prilygin tam, sakykim, kaimiečiui valdžia kaip dvaras ir atrodo? Sedi Vilniuje kažkokio ponai, rūpinasi tik savo reikalais, už tų baudžiauninkų pinigų būriais skraidė po pasaulį, kraunasi milijonus, baudžiauninkams, šiuo kartu, pvz., pensininkams, odą lupdami. Tad kažin, ar tas prezidento patarimas imtis „iniciatyvos ir asmeniškos atsakomybės“ baudžiauninkams, ne geriau būtų patiemis valdžios dvaro ponams? Ar ne Jūs, gerbiameji, pareiga sudaryti sąlygas piliečiams Lietuvoje dirbti ir užsidirbti, užuot alkanais tūkstantčiais iš jos bėgus į pasaulį? Ir saugojant sienas, laisvę, demokratiją, ar ne dar

didėsnė pareiga saugoti tautą? Buvo laikai, ilgi laikai, kai nebuvo nei sienų, nei laisvės, nei demokratijos, bet liko išsaugota lietuvių tauta. Ir jeigu jos šiandien nebūtų, ar bereiktų ir tų trijų pirmųjų?

*** Baltijos televizija (BTV) nusprendė atleisti bemaž trečdali savo darbuotojų.** Kaip pranešė dienraštis „Lietuvos žinios“, nuo šio pirmadienio pranešimai apie atleidimą iš darbo jau įteikti 50 darbuotojų, tarp jų daugiausia — techninio personalo darbuotojams, operatoriams, režisieriams, montuotojams, kompiuterių specialistams, vairuotojams. Žurnalistai nuo etatų mažinimo kol kas nenukenėjo, tačiau, dienraščio žiniomis, artimiausiu metu ketinama atleisti dar 50 BTV darbuotojų. Nuo rudens vienintelė BTV savininkė tapo Lenkijos kompanija „Polsat“. Buvę bendrasavininkiai Kęstutis Makaitis ir Arūnas Valinskas savo akcijų dalį nusprendė parduoti.

*** Dauguma Lietuvos gyventojų Seimo rinkimuose vėl pasirinko „naująją politiką“** kuriančias partijas — Lietuvos liberalų sąjungą (LLS) ir Naująją sąjungą (NS, socialliberalus). Tai rodo apklausa, kurią gruodį atliko bendrovė „Baltijos tyrimai“. Paklausti, už kurią partiją balsuotų, jeigu rytoį vyktų rinkimai į Seimą, 16 proc. nurodė Rolando Pakso vadovaujamą LLS ir 9.6 proc. — Artūro Paulausko NS. Šios jėgos po spalį įvykusių Seimo rinkimų suformavo Naujosios politikos koalicijos pagrindą. (Ela)

supiltus kopūstus mindė. Kai prasidėjo antra žiema, vieną dieną pranešė, kad grupė kalinių važiuos į Lozė (taip vadinosi „štrafnų lager“) keliems mėnesiams ten padirbėti. Tas punktą vadinosi „štrafnų“ todėl, kad ten dirbo sunkios nusikaltėlių, kurios turėjo ilgus metus kalėti. Tai buvo vadinamos „blatinokės“, kurios stengėsi nieko nedirbti. Dažnai visai neidavo į darbą. Jas sodindavo į karcę, bet jei ir išeidavo į darbą, tai beveik nedirbdavo, todėl viršininkas sugalvojo mus ten nusiųsti, kad padirbėtume.

Vaziavau kartu su Elyte. Iš pat ryto pasiėmėme savo krepšelius su daiktais, sėdome į roges ir išvaziavome iš zonos. Rogių buvo daug, važiuojo viena po kitos. Buvo labai šalta. Kelias ejo per mišką. Staiga roges susvyravo ir Elyte iškrito į sniegą. O mes vaziuojame toliau. Aš išsigandau, pradėjau rėkti, kad sustotų. Mūsų roges buvo paskutinės. Sustoję visos „podvados“ ir sargybinis išsigandusį Elytę atvedė į roges.

Pragyvenome tris mėnesius „štrafnų“ lageryje iki pavasario. Skirtumą tarp lagerių tuoj pamatėme. Čia buvo kaip ir pas mus moterų lageris, skirtumas tas, kad visos susiporavusios. Vienos save laikė vyrais, kitos buvo žmonos. Baisiai keikėsi už didelius nusikaltimus pasodintos. Visa aplinka labai apleista, o maistas tai jau visiškai blogas. Prieš išvaziuodama, visas maisto atsargas buvau pabaigusi, o čia siuntiniai neatėdavo. Nuvarė į mišką kirtimą dirbti „rasciovkų“, valėme nuo sniego ir ledo „lezniovkas“ (medines lentas ma-

Kada ir kaip jie ten pateko?

Trečiadienio laidoje (sausio 03) „The Washington Times“ dienraštis paskelbė sensaciną žinią, kad Karaliaučiaus srityje Rusija sandėliuoja branduolines trumpų skrydžių raketas. Kadangi šis dienraštis turi polinkį kai kada pirma ką nors „išspausdinti, o tik paskui pagalvoti“, žinią buvo galima priimti su geru skeptiškumo žiupsniu. Tačiau ketvirtadienį (sausio 04) apie tai jau buvo gan plačiai rašoma ir abiejuose Amerikos sostinės dienraščiuose, „New York Times“, „Chicago Tribune“, ir, be abejojimo, daugelyje kitų. Informacija visų pirma remiama JAV žvalgybos žiniomis, o ją komentuoja keli vyriausybės pareigūnai (kai kurie neleidžia skelbti pavardžių). Apie tai jau pranešė ir Lietuvos žinių agentūros, rašoma tenyktėje spaudoje.

Tiesa, visur apie šį opų reikalą kalbama bendromis užuominomis, bet faktai abejonių nekelia: Karaliaučiaus srityje tikrai yra masinio naikinimo ginklų. Nors ir anksčiau ne kartą pasigirdavo įtarimų, kad šioje, vienintelėje dar pasaulyje likusioje, labiausiai įvairia ginkluote aprūpintoje, Sovietų Sąjungos kariuomenės stovykloje gali būti ir branduolinių raketų. Maskva į tokius įtarimus numodavo ranka ir griežtai juos paneigė. Tai — bene iš seno pripratimo — padarė ir dabar, pavadindama „Washington Times“ straipsnį „ligustus vaizduotes apraška“.

Kaip ir galima tikėtis, Lietuvos valdžia bei ginkluotų pajėgų vadovybė apie tai taip pat kalba labai atsargiai. Krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius mano, kad Lenkijos iniciatyva surengti tarptautinę ginkluotės inspekciją Kaliningrado srityje yra prasminga — „Bet kokios priemonės, kurios padėtų nustatyti tiesą, visada turi prasmę“. Suprantama, Lietuvai šiuo metu ypač reikalingas atsargumas, turbūt dėl to ir L. Linkevičius pridūrė, jog „šiandien nėra patikimos informacijos, kad tai tiesa“.

Antra vertus, JAV žvalgybos žinios tik patvirtina faktą, kad Karaliaučiaus srityje tikrai yra dislokuoti branduoliniai ginklai. Nei kokie, nei kiek, nei kada jie ten atsirado, iš esmės nežinoma. Galima prileisti, kad ginklai tikrai užsilikę iš sovietijos laikų. Tai kodėl kaip tik šiuo metu, lyg yla iš maišo, išlindo žinia apie

jų buvimą? Ar Maskva pasistenge palikti „rakto skylutę“ neužkimštą, kad Amerikos žvalgyba galėtų pažvelgti į šią „paslaptį“? Juk tai gali būti subtilus prezidento Vladimir Putin, per metus jau spėjusio tvirtai abiem kojom atsistoti prie Rusijos vairo, perspėjimas vakarietiems, ypač naujai išrinktam JAV prezidentui George W. Bush, kad neskubėtų remti trijų Baltijos valstybių narystę NATO. O gal Vašingtonas kaip tik dėl tos priežasties „paleido“ ir apyvarštą seniai žinomą dalyką: matote, kaip pavojinga suerzinti Kremlį, kai jis priešingas NATO praplėtimui iki pat Rusijos sienų?

Visgi lieka klausimas: o jeigu tie ginklai į Karaliaučiaus sritytį atgabinti neseniai, jau po Sovietų Sąjungos žlugimo? Kokiu keliu jie ten nukeliavo?

Prisimenant, kad per Lietuvos teritoriją į Karaliaučiaus sritytį eina karinis tranzitas iš Rusijos — ir atgal — žemės paviršiumi, tad branduoliniai ginklai būtų vežami Lietuvos geležinkeliais. Arba lektuvais, kurie taip pat turėtų persikristi Lietuvos oro erdvę.

Žinoma, dar yra jūros kelias — Baltijos jūra. Bet tuo atveju būtų laužoma Baltijos „kaip neatominės srities“ sutartis. Pagal 1991-1992 m. įvykusių susitarimą tarp tuometinio JAV prez. George Bush ir sovietų imperijos galvos Mikhail Gorbaciov, pasisąžadėta į Baltijos srities neįžvelgti jokių branduolinių ginklų. (Šis pažadas niekuomet nevirtė patvirtinta sutartimi.) Pagal tą susitarimą ir Karaliaučiaus sritis turėjo būti laisva nuo bet kokių branduolinių ginklų dislokavimo ar sandėliavimo.

Tačiau šis incidentas labai akivaizdžiai parodo (net labiausiai abejojantys turėtų pamatyti tą „užrašą ant sienos“), kaip svarbi Baltijos valstybėms, ypač Lietuvai, narystė NATO ir kaip vis dėlto pavojinga pasikliauti gera Maskvos valia. Jeigu ir bus ilgainiui įrodyta, kad branduoliniai ginklai Karaliaučiaus srityje ten jau suvežti prieš sovietijos galą, vis tik dėmesys, kurio staiga susilaukė Karaliaučius, dar kartą primins problemą, užsilikusią nuo Antrojo pasaulinio karo pabaigos, kai Potsdamo konferencijoje Vakarų sąjungininkai laikinai (tą žodį ypač reikia pabrėžti) šį kraštą perleido Sovietų Sąjungai.

šinoms vaziuoti). Sniegą valyti, nors jo buvo labai daug, pusė beduotė. Bet kai reikėjo ledą kapoti, nuo smūgių vakarais rankas skaudėjo. Prisimenu, gavau iš draugės Birutės Spizauskaitės laišką. Ji atsiuntė savo nuotrauką ir kitoje pusėje užrašė: „ar audros siaus krūtinei, širdis skausmų pilna, pro ašaras sakyki, gyvenimas — daina“.

Aš buvau labai pavargusi, alkana, skaudėjo ir šypsojau.

Vieną vakarą grįžusi iš darbo, atsiguliau ant narų ir jau negalėjau pajudėti. Nieko man neskaudėjo, tik buvo silpna. Kazkas pranešė, kad visos turime eiti į med. punktą. Atvažiuojo iš mūsų seno lagerio gydytoja tikrinti sveikatą. Visos išėjo, barakė likau aš viena. Galvojau neisau, juk aš nesergu, tik jautiuosi labai pavargusi, nesinorėjo keltis, judėti. Kai visos sugrįžo, atėjo konvojus ir mane prievarta išvedė. Gydytoja nustebusi klausė mane, kodėl aš pas ją neinu, juk ji nieko blogo nedaro. O aš jai ir sakau: „Ko man eiti, jeigu aš sveika, man tik silpna“. Ji ilgai žiūrėjo į mane ir kad trenks kumščiu į stalą. Šalia jos sėdėjo kažkoks viršininkas. Sako: „Aš tą mergaitę gerai pažįstu, ji visai nepanaši, kokia buvo, ką jūs darote su žmonėmis“. Liepė man eiti. Pasakė, kad atleidia mane mėnesiui nuo darbo. Labai apsidžiaugiau. Gydytojai padėkojau. Tik vieną savaitę neįėjau į darbą. Mūsų išvežė atgal į senąjį lagerį. Matyt, galiojo atleidimas ir sename lageryje, tik mane apgavo.

(B.d.)

ATSIMINIMAI 1941-1962 M.

DANUTĖ LINARTAITĖ-PETRAUSKIENĖ

Nr. 23

O svarbiausia, pradėjo mane apgaudinėti. Nunešu po pietų patalynę pakeisti. Suskaičiuoju 20 paklodžių. Aš žinau, kad neapsirikau, nes mūsų tiek yra, o man sako — 19. Aš nenusileidžiu, nes žinau, kad turi visas atnešti, iš kur aš paskui paimsiu? O skaičiuoja gal 5 kartus ir vis sako 19. Mato, kad nenusileidžiu, atiduoda visas 20.

Tada supykau ir pasakiau, kad geriau eisiu dirbti kitus darbus. Kadangi turėjau pažymą lengvesniam darbui, paskyrė mane į brigadą pinti krepšius. Buvo liudna atsiskirti nuo visų, bet po darbo vakarais susitikdavome, nes palikau gyventi tame patiam barake.

Į naują darbą reikėjo eiti visai netoli. Tuoj už zonos stovėjo aptvertas namukas, kuriame moterys pyne krepšius. Lauke stovėjo didelis kubilas vandens, po juo kūrėnosi laužas. Kubile verdančiame vandenyje mirko ilgos pliauskos pušies ar maumedžių. Kai pliauskos būdavo „gatos“, išimdavau iš vandens. Iš vienos pliauskos priplėsdavau daug balanų. Išmokė mane iš tų lankusių balanų pinti krepšius, kurie išdėdavo balti, dailūs. Džiaugiausi, kad darbas nesunkus, bet kambarys, kuriame pyne krepšius, buvo labai drėgnas, pilnas garų.

Dar dirbome rūsiuose, perrinkinėjome bulves. Supuvisias išmesdavome. Dirbdavome susilenkusios, skaudėdavo nugarą. Pradėjus orui šilti, lipdėme puodus rasodai. Reikėjo labai daug puodukų nulipdyti. Vėliau sodinome, ravėjome daržoves.

Vasarą miško nekirto. Vanda pradėjo dirbti miško vežike. Jai reikėjo didžiulius rąstus prikabinti prie vežimo. Pati sėdavo ir vaziuodavo nuo staus kalno žemyn. Apačioje rąstus atkabindavo. Bet nuo staus kalno leistas su rąstais buvo labai pavojinga. Ji buvo labai drąsi mergina. O aš su Elyte Vilutytė dirbau vasarą miško „rasciovkų“.

Eidavome į darbą apie 4 km. Nukirstame mišką mums paskirdavo plotą. Reikėjo iškirbti krūmus, išrauti kelmus. Jei pasitaikydavo medis, reikėjo jį nupjauti. Didelius kelmus sunku rauti. Reikėjo atkasti šaknis, didesnes nupjauti, mažesnes nukirsti. Po pakirsta šaka pakišdavome dalbas, užsiguldavome ir raudavome kelmą. Didesniams kelmui išrauti šaukdavomės kitų merginų pagalboms. Mums paskirtas išvalyti plotas turėjo likti visai švarus. Aš fiziškai dirbti pripratau ir mišką valyti man buvo daug lengviau negu kirsti.

Rudenį vėl kasėme morkas, bulves iki pat šalų. Paskui teko raugti kopūstus. Man buvo labai įdomu, nes nieko panašaus nebuvau mačiusi. Mes kopūstus pjaustėme, dėjome į kubilus ir nešėme į statinę, kuri buvo tokia didelė, kaip mažas kambarys. Toje statinėje moteris vaikščiojo apsiavusi ilgais batais ir mūsų

ZINOTINA

Informuoja JAV LB Krašto valdyba

DAUGIAU APIE IMIGRACIJOS ĮSTATYMĄ

Kaip žinia, JAV Kongresas patvirtino LIFE įstatymą, kuriuo 245(i) sekcija pratėsima iki 2001 m. balandžio 30 d., tuo palengvinant daugelio imigracinių klausimų sprendimą. Skaitytojams šis įstatymas kelia daug klausimų. Jūsų dėmesiui pateikiame keletą klausimų ir atsakymų, kurie galbūt padės suprasti gana painių įstatymo veikimą. Plačiau apie sponсорavimo — „žalios kortelės“ gavimo galimybes per darbdavį ir kt. dalykus.

Neturintiems artimų giminių JAV piliečių ar „žalios kortelės“ savininkų, yra galimybė legalizuotis per darbdavį. Tokių dokumentų paruošimas gana sudėtingas, tad juos turėtų paruošti kompetentingas imigracijos advokatas. Jūsų darbdaviui sutikus, jam liktų tik pasirašyti, o visą darbą atliktų advokato įstaiga. Svarbu žinoti, kad dokumentus ruošti gali tik licencijuoti amerikiečių advokatai — ne pasitikėkite nei notarais, nei įstaigomis, save vadinančiomis „imigracines pagalbos įstaigomis“.

Kas gali būti darbdaviu?

Darbdaviu gali būti firma, turinti pakankamas pajamas mokėti jums atlyginimą ir siūlanti jums konkretų darbą. Firma turi būti realiai veikianti, kuri sutiktų jus įdarbinti, gavus „žalią kortelę“. Firma turi įrodyti dokumentais, kad turi pakankamas pajamas mokėti jums atlyginimą maziausiai metus į priekį. Jūs galite dirbti toje firmoje ir iki gausite „žalią kortelę“, bet ta sąlyga nebūtina. Firmos savininkas negali garantuoti savo asmeniui. Įstatymo žinojai perspėja, kad darbdavys turi būti realus.

Jei jūs turite darbina

(studento, svečio) vizą, t.y. su statusu viskas lyg ir tvarkoje, ar turi jums kokią reikšmę šis įstatymas? Taip, turi. Jei jūsų vizą galiojanti ir jūs turite darbdavį — turite visas galimybes legalizuotis be darbinės vizos gavimo (turintiems studento ar svečio vizą), neišvažiuojant iš šalies, jei tik suspėsite paduoti savo paraišką iki 2001 m. balandžio 30 d.

Jei jūs JAV sieną perėjote nelegaliai ar atvykote į JAV svetima pavarde, ar padės jums šis įstatymas?

Taip. Tačiau šiuo atveju neapsieisite be kompetentingos juridinės pagalbos.

O jei bus atvykstama į JAV jau po šio įstatymo pasirašymo datos?

Deja, tokiu atveju įstatymas šioms atvykusiems negalios. Visi, kurie legalizuosis pagal LIFE įstatymą, turės įrodyti, kad jie gyveno JAV iki 2000 m. gruodžio 21 d. Paruošta iš įvairios spaudos. Primename skaitytojams, kad sausio 11 d., 6 val. vakaro, „Seklyčioje“, 2711 West 71 St., Chicago, IL, vyks susitikimas su imigracijos advokatu Diego Bonesatti. Advokatas kalbės apie svarbius pasikeitimus imigracijos įstatymuose, atsakys į rūpimus klausimus. Susitikimą rengia JAV LB Socialinių reikalų taryba.

Turite klausimų ar pasiūlymų — rašykite elektroniniu paštu daliabadaras@aol arba „Draugo“ dienraščio adresu, pažymėdami, kad skirta skyrelui „Zinotina“. Šiame skyrelyje norėtume supažindinti jus, gerbiame skaitytojai, ne tik su imigracijos įstatymų pasikeitimais, bet informuoti ir visais kitais jums rūpimais klausimais.

Skyrelį ruošia
Dalia Badariene

LIETUVIŲ EGZODO VAIKŲ LITERATŪROS ANTOLOGIJA

PROF. V. AURYLA

Karo audrų ir politinio smurto grėsmės išbėksti iš tėvynės rašytojai per penkias dešimt vėlių, laukimo, klajonių ir įsikūrimo svetimos šalyse metų parašė gausią literatūrą vaikams. Tai dažniausiai nedidelės, bet patrauklios knygelės, kurios iki šiol puoselėja ir palaiko mažųjų tautinė tapatybę, perduoda tėvų ir protevių kalbos paveldą. Šiandien Lietuvos skaitytojų egzodo vaikų literatūra yra įdomi ne tik meniskumu, bet ir vaizdais, universalia problematika. Kita vertus, šią, įvairiomis vaizdais spalvomis žaizduojančią, vaikų literatūrą ima sparčiai dengti laiko dulkių klodas. Tą unikalią tautos kultūros turtą reikia visai apsaugoti, „restauruoti“. Šiuo tikslu, talkinamas rašytojo Stasio Dziugo, baigiu spaudai rengti „Lietuvių egzodo vaikų literatūros“ antologiją, kuri turėtų pasirodyti 2001-ųjų metų pabaigoje. Tai stambi, iliustruota, 750-800 puslapių knyga, apimanti 1945-1990 metų laikotarpį. Į ją atrinkta kūryba tų autorių, kurie šiuo laikotarpiu išleido bent vieną knygėlę vaikams.

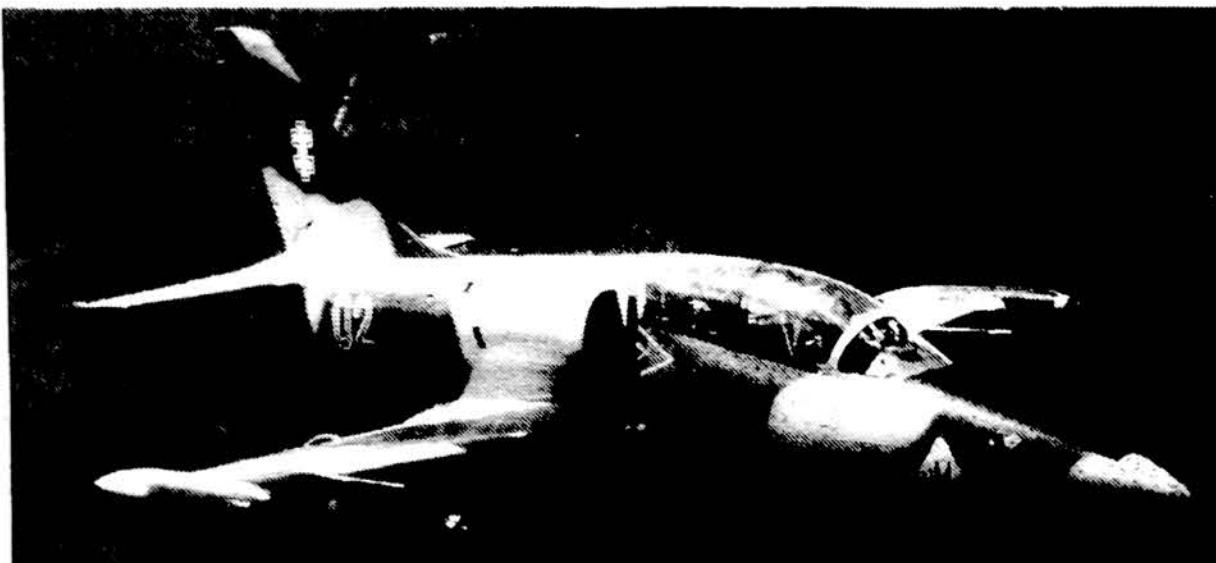
Antologija suskirstyta į skyrius: proza, poezija, dramaturgija. Autoriai išdėstomi chronologine tvarka pagal jų pirmojo leidinio pasirodymo datą. Prie kiekvieno rašytojo kūry-

bos pridėdama trumpa bibliografija. Kūrinių ar jų fragmentų antologijos sudarytojas netaiso ar kitaip „neperdidra“. Leidyklos redaktorius redagavo būtiniausias rašytojų, skyrybos ir stiliaus dalykus.

Antologijoje numatoma perspaudinti kai kurias iliustracijas iš dedamų autorių knygų. „Šviesos“ leidykla norėtų šią antologiją išleisti puošnia ir patrauklia vaikams bei suaugusiems skaitytojams. Antologija bus platinama Lietuvoje ir tarp pasaulio lietuvių. Tikimės, kad ji taps šeimos knyga, kurią skaitys kelios kartos.

Kadangi antologijos išleidimas brangiai kainuos ir pelno nesitikiama, tai autoriams honoraro leidykla negalės mokėti.

Pateikiame antologijos autorių sąrašą: K. Almenas, P. Alšenas, S. Ambrazevičienė, O. B. Audronė, (O. Tamulevičiūtė-Balciūnienė), P. Babickas, J. Balys, A. Baronas, B. Brazdionis — Vyte Nemunelis, G. Banaitytė-Ivaškie, D. Brazytė Bindokienė, N. Butkienė, D. Dovydenas, S. Dziugas, P. Enskaitis, P. Gavėnas, A. Giedrius, M. Girniuvienė, R. Gludautis (P. Radžius), Č. Grincevičius, A. Gustaitis, V. Frankienė-Vaitkevičienė, P. Imšrys (P. Bastys), S. Yla, J. Jankus, N. Jankute, P. Jur-

L-38 C „Albatros“

LIETUVOS KARO AVIACIJOS PAMINKLO ISTORIJA

Lapkričio 17 d. įvyko Lietuvos karo aviacijos paminklo Kaune atidengimas. Iškilmes dalyvavo Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus su žmona, kultūros viceministrė Ina Marčiulionytė, Kauno miesto meras Gediminas Budnikas, pirmasis vicemeras Kazimieras Starkevičius, vicemeras Juozas Kameckas, Kauno apskrities socialinių reikalų ir švietimo departamento direktorė V. Margvicienė, Karinių oro pajėgų (KOP) viršininkas plk. Edvardas Mažeikis bei kiti garbūs svečiai. Iš viso dalyvavo apie porą šimtų žmonių.

Dienraštyje „Kauno diena“ Nr. 267, 269, 270. korespondentas D. Lukas ta tema pasakė straipsnius: „Prezidentas tėvo atminimo įamžinimas Aleksote“, „Kieno nuopelnai didesni“, „Jamzintas lakūnų atminimas“. Kadangi bei istorinių klaidų bei tendencingų pasisakymų apie paminklą nebuvote pateikti daugiau informacijos, norėtume užpildyti šią spragą.

Mintį pastatyti paminklą Lietuvos karo aviacijai pasiūlė Lietuvos technikos muziejaus direktorius Algis Gamziukas. Šio sumanymo projektą 1992 m. spalio 16 d. mokslinės metodinės tarybos posėdyje, pirmininkaujant Gijūni Ramoškai, sekretoriaujant Algijui Gamziukui, pateikė Algis Mikenas. Laikui bėgant, padėdant Kauno miesto savivaldybei, buvo parasyta keletas protokolų bei sudaryta komisija tokio objekto statybai. Daugiausia prie šio klausimo sprendimo prisidėjo Kauno miesto vicemeras: Rapolas Vasiliauskas, Vaidevutė Margvicienė, Adolfas Balutis bei miesto meras Arimantas Rakauskas. Buvo nuspręsta, kad tokį objektą turi statyti visuomeninė organizacija. Buvo įkurtas Kauno Lietuvių aviatorių vaikų klubas. Jį įkūrė 18

kus, V. Jonikas, A. Jonuškaitė-Abromaitienė, A. Kairys, P. Kalvaitienė, A. Kandroskaitė, J. Kaupas, A. Kubiliūtė, J. Kuzmickis, A. Landsbergis, L. Laucius, D. Lipiūtė-Augienė, Lita Lanka(?), N. Mazelaitė, J. Mekas ir A. Mekas, O. Mikalaitė, J. Mangirdas, J. Minelga, N. Nerima (K. Bultienė), J. Narūnė (Pakšienė), P. Naujokaitis, A. Norimas-Mironas, P. Orintaitė, K. Pažeraitė, M. Perpetua, P. Pilka, Pulgis Andriusis (F. Andriusėvičius), B. Pukelevičiūtė, A. Rimkūnas, A. Rūta (E. V. Nakiškaitė-Arbienė), A. Saudargienė, J. Slavenas, S. Songinas, R. Spalis-Giedraitis, V. Šimaitis, B. Šlajūtė-Nalėnė, J. Švaibaitė-Gylienė, J. Švaistas, L. Švalkus, V. Tamulaitis, J. Tolušis, S. Tomariene, M. Tobelytė-Kuhlmanienė, D. Užubalytė, A. Vaičiulaitis, M. Vaitkus, K. Vaitkevičius, J. Valaitis, A. Vambutas, S. Vanagaitė-Petersonienė, V. Vijeikis, B. Vytienė, L. Žitkevičius, S. Zbarskas.

Kaune gyvenančių aviatorių vaikų. Pirmame šio klubo susirinkime, įvykusiame 1996 m. kovo 22 dieną, buvo išrinktas pirmininkas. Juo tapo Vytautas Stašaitis, buhalteris — Ada Žukauskaitė-Vaičiūlienė, revizijos komisijos pirmininku — Rimas L. Stankus. Priimtuose įstatuose klubas įsipareigojo rūpintis paminklo projektavimu, statyba ir lėšų rinkimu. Projektą nemokamai paruošė architektūrinę dalį — Algis Mikenas, statybinių konstrukcijų — Kęstutis Linkus, projektui vadovavo Vytautas Stašaitis. Pirmąsias aukas paaukojo R. Vasiliauskas, V. Stašaitis ir A. Gamziukas. Labai aktyviai į lėšų rinkimo vėjų įsijungė JAV gyvenantis aviacijos mylėtojas Vytautas Peseckas. Daugiausia jo dėka buvo surinkta 17.556 Lt. Statybos darbus atliko „Aleksoto kolona“ (direktorius Macevičius), „Kamesta“ (direktorius Marcinkevičius), „Kauno keliai“ (direktorius Anskaitis), „Kauno tiltai“ (direktorius Karauskas), „Palesta“ (direktorius Zagarys). Prie statybos organizavimo prisidėjo miesto savivaldybės komunalinio ūkio darbuotojas Z. Girys, buvęs muziejaus direktorius A. Gamziukas. Pleno sparnų ženklą pagamino skulptorius Juozas Šlivenas ir inž. Vladas Drupas. Baigiamuosius statybos darbus organizavo Lietuvos aviacijos muziejaus direktorius Algis Lapinskas bei statybos komisijos narys Liudgardas Gabrenas. Statybos talkose dalyvavo aviacijos muziejaus darbuotojai, aviacijos veteranai, priešgaisrinės apsaugos darbuotojai — viršininkas plk. lt. Kasnauskas, Jurgio Dobkevičiaus vardo mokyklos mokiniai (mokytoja Kairienė), Julijanos mokyklos mokiniai, vidaus kariuomenės pirmo pulko kariai (pulko vadas plk. S. Madalovas).

Mes būtume dėkingi, jei autoriai atsiųstų savo gyvenimo ir kūrybos autobiografiją bei praneštų pageidavimus dėl savo kūrinių ar jų fragmentų spausdinimo antologijoje. Į pagristus norus atsivelsime. Iš tų autorių, kurie dėl vieno ar kito priežastį nepagirdau, kad jų kūryba būtų spausdinama antologijoje, lauksime pranešimo iki š.m. gegužės 1 d. Akylius skaitytojus pastebės, kad antologijoje trūksta vienos ar kitos pavardės. Šiuo atveju mes prašome tautos žinių apie autorius, iki šiol mums neprieinamų, juo kūrinių arba bent teksto kopijų iki 15 puslapių apimties. Už bendradarbiavimą dėkingi.

Kontaktiniai adresai: prof. dr. Vincas Auryla, Lietuvos rašytojų s-ga, Sirvydo 6, 2600 Vilnius. Fax: 370-2 619696, tel. 756476; Lietuvių rašytojų d-ja, c/o Stasys Dziugas, 5729 Edge Lake Dr., Oak Lawn IL 60453-4509. Tel. (708) 423-1681.

vas).

Lietuvos karo aviacijos paminklą su dabartimi jungia tokie patys lietuviai patriotai, kurie 1918-1920 metais kovojė su lenkais ir bolševikais dėl Lietuvos valstybės atstatymo. Ne veltui gen. Želigovskis savo kariuomenei davė įsakymą judėti tik naktimis, kad išvengtų Lietuvos aviacijos žvalgybos. Lakūnas kpt. I. Adamkavičius, buvęs karo aviacijos mokyklos viršininkas, yra Lietuvos Respublikos prezidento V. Adamkaus tėvas. Lietuvos patriotas, lėktuvų konstruktorius gen. Antanas Gustaitis, sukonstravęs „ANBO“ serijos lėktuvus, kurių eskadrilė 1934 metais apskrido aplink Europą, išgarsindama Lietuvos vardą, artimai draugavo su architektu Landsbergiu-Zemkalniu, prof. Vytauto Landsbergio tėvu. Ona Jablonskytė, profesorius motina, buvo karo lakūno mjr. Vytauto Jablonskio sesuo. Medicinos profesorius Bronius Sidoravičius savo gyvenimo kelią irgi pradėjo karo aviacijoje, kaip ir dailės profesorius Jonas Mikenas. Apie 30 Lietuvos lakūnų buvo partizaninės kovos su sovietiniais okupantais bei sovietinėse koncentracijos stovyklose. Kadangi jų kapaviečių niekas nežino, šiame memorialo kukli granitinė lentelė pasakys, kad apsilankiusiam žmogui apie Lietuvos karo lakūno gyvenimo kelią, ir jo žūtį vietą, o tuo patiu privers pagalvoti, kiek kainuoja valstybei jos nepriklausomybė.

Amžina garbė Lietuvos karo lakūnams, suteikusiems Lietuvai plieno sparnus.

V. Stašaitis

Kauno Lietuvių aviatorių vaikų klubo pirmininkas

* Vilniuje pristatyta nauja ekonomišką šilumos linija „Pilaite“, kuria šildymo sezoną šiluma su minimaliais nuostoliais tiekiamas sostinės miesto vakarinės dalies vartotojams. Nauja šilumos tiekimo linija šildymo sezoną šiluma su minimaliais nuostoliais bus tiekiamas sostinės Lazdynų, Karoliniškių, Viršuliškių, Pilaite, Justiniškių, Šeškinės, Pašilaičių, Fabijoniškių mikrorajonų gyventojams. (BNS)

Aukojo Lietuvos partizanų šelpai:

- \$250 Stepaiciiai Laimutė, Algirdas (iš viso \$300).
- \$200 Šmulkštienė Aldona (iš viso \$1.350; Plikaiciiai a.a. Juozas, MD ir Barbara (iš viso \$1.300).
- \$100 Lesčinskai Juozas ir Angelė (iš viso \$850); Ramonis Val (iš viso \$500); Urbanai Ronald, Lavon; Raisia Vidmantas, Marija.
- \$80 Lietuvių karių veteranų sąjunga „Ramovė“, Hardford skyrius (8 aukotojai).
- \$50 Mikalautas Joana (iš viso \$100).
- \$30 Tamkūnaitis Gerald (iš viso \$105); Markelienė Aldona.
- \$25 Musonai Vytautas, Genovaitė (iš viso \$175); Andrijonitė Marija; Kudirka Aldona; Pretkelis A.; Dudzik Kenneth, Rūta (iš viso \$125); Janiūnas Juozas.
- \$20 Sulskis Elina (iš viso \$440).

Lietuvos Partizanų globos fondo valdyba ir šelpiamieji partizanai nuoširdžiai dėkoja aukotojams, palengvinusiems paskutiniuosius gyvenimo metus tėvynėje, po kančių Sibiro stovyklose. Aukus siųsti: L.P.G. Fund, 2711 West 71 Str., Chicago IL 60629.

SKELBIMAI

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukstė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

Kalame visų rūšių „sidings“, „soffits“, įdėdame
lietvamzdžius (gutters) ir dengiamie stogus. **Skambinti Romui tel. 630-774-1025.**

Dėl ligos ir senatvės negalintių gyventi savarankiškai, kviečiu į savo namus gyventi prie šeimos.
Labai geras maistas, atskiras kambarys ir nepriklaistinga priežiūra 24 val. per parą. Kaina žema. **Skambinti Apolonijai, tel. 708-387-2067.**

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
OFF. (773) 586-5850
HOME (708) 425-7140
MOBL. (773) 590-0205

RIMAS L. STANKUS

- Greitas ir sąžiningas pataravimas
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Pensininkams nuolaida

Century 21

New Vision
12932 S. LaGrange
Pales Park, IL 60464
Bus: 708-361-0800
Voice Mail: 773-854-7820
Pager: 708-892-2573
Fax: 708-361-9618

DANUTĖ MAYER
Dirba naujoje įstaigoje. Jei norite parduoti ar pirkti namus mieste ar priemiestiuose, kreipkitės į **DANUTĖ MAYER**. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai pataravus. Nuosavybių įkainavimas veltui.

Tai - Jūsų laikraštis

DRAUGAS
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

SIMPOZIUMAS „BAŽNYČIOS POKOMUNISTINIŲSE TRANSFORMACIJOS PROCESUOSE“

Spalio 25-29 d. Osnabruecke (Vokietijoje) vyko tiriamojo projekto „Bažnyčios pokomunistiniuose transformacijos procesuose“ baigiamasis simpoziumas. Šiam nuo 1997 m. vykdytam projektui vadovavo Osnabruecko universiteto krikščioniškojo socialinio mokymo profesorius dr. Manfred Spieker. Projekte nagrinėta keturių pokomunistinių šalių — Čekijos, Lenkijos, Lietuvos ir Slovakijos — patirtis. Projektą rėmė Volkswagen fondas. Projekto tyrimus Lietuvoje atliko Vilniaus universiteto Religijos studijų ir tyrimų centro bendradarbiai Jūratė Micevičiūtė, Andrius Navickas, Paulius Subačius ir Irena Vaišvilaitė. 1999 m. spalio 8 d. Vilniaus universitete buvo surengta tarptautinė konferencija „Pilietinė visuomenė ir subsidijavimo principas pokomunistinėse šalyse“.

I projekto baigiamąjį simpoziumą organizatoriai sukvietė ne tik projekto vykdytojus, bet ir iškilų Bažnyčios hierarchų bei socialinių mokslų atstovų būrį. Iš Lietuvos dvasininkų simpoziume dalyvavo Lietuvos Vyskupų konferencijos (LVK) generalinis sekretorius vyskupas Jonas Boruta, S.J. Kauno arkivyskupo augziliaras vyskupas Rimantas Norvila, Vilniaus kunigų seminarijos rektorius Hans Friedrich Fischer. Pirmąjį simpoziumo dieną dalyvius sveikino Vokietijos Vyskupų konferencijos Rytų ir Vidurio Europos komisijos Pir-

mininkas Koelno arkivyskupas kardinolas Joachim Meisner, žodį tarė Europos vyskupų konferencijų tarybos (CCEE) pirmininkas Prahos arkivyskupas kardinolas Miloslav Vlk.

Projekto vadovas prof. Manfred Spieker supažindino su projekto uždaviniais ir hipotezėmis. Projekto metu daugiausia nagrinėtos kunigų ugdymo, reformų, pasauliečių dalyvavimo Bažnyčioje bei visuomenėje ir Bažnyčios ir valstybės santykių temos. Apibendrinamas projekto tyrimus prof. M. Spieker teigė, kad visose keturiose nagrinėtos šalyse Bažnyčia tebeieško savo vietos demokratinėje visuomenėje. Anot jo, šiuo metu geriausiai Bažnyčios ir valstybės santykiai sureguliuoti Lenkijoje, o prasciausiai — Čekijoje. Paprašytas palyginti prieš projektą turėtą įvaizdį su tyrimų rezultatais, prof. M. Spieker pastebėjo, kad atgavusios laisvę pokomunistinėse šalyse žmonės palyginti vangiai buriarai bendrijas, nepakankamai aktyviai dalyvauja visuomeniniame gyvenime, todėl pilietinė visuomenė formuojasi lėčiau, negu buvo vilta prieš dešimtmetį.

Atskirų šalių transformacijos ypatybės buvo apžvelgtos Bažnyčios hierarchų ir pasauliečių požiūriu. Apie savo šalis kalbėjo Krokuvos popiežiškiosios katalikų teologijos akademijos rektorius vyskupas Tadeusz Pionerek, Čekijos vyskupų konferencijos pirmininkas Olomouco arkivyskupas Jan Graubner ir LVK generalinis sekretorius vyskupas Jonas Boruta, S.J. Lietuvos prelegentas panagrinojo dar nesusiformavusią Lietuvos episkopato dokumentus: „Laiską Atgailos ir atsiprašymo dienos progą ir Kreipimąsi į kunigus ir tikinčiuosius rinkimų progą“. Pasauliečių požiūrį į Bažnyčios vaidmenį Lietuvos transformacijos procese išdėstė Laisvosios Europos radijo žinių skyriaus vadovas dr. Kęstutis Girnius. Anot prelegento, Lietuvoje Bažnyčios vaidmuo buvo kuklus. Per dešimtmetį Bažnyčia nepajėgė atkurti „socialinio kapitalo“, būtino pilietinės visuomenės plėtočiai. Irena Vaišvilaitė aptarė Bažnyčios ir valstybės santykių raidą Lietuvoje.

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

LIETUVAI NEREIKIA LENKAKALBIŲ KUNIGŲ

Baigdamas prisiminimus, Aleksas Vitkus „Draugo“ nr. 158, rašo: „Rektorius tvirtino, kad kandidatų seminarijai netruksta. Šiuo metu yra net 51 seminaristas. Mokomasis personalas — iš įvairių valstybių. Kadangi absolventai aptarnaus Vilniaus vyskupijos parapijas, iš stojančių kandidatų reikalaujama gero lietuvių ir lenkų kalbų žinojimo. Pagalvojau, kad taip Vilniaus krašto turėtų niekad neatlietuvin-sim“.

Nuo seno lietuvių istorijoje kunigai buvo tarsi lenkinimo apaštalai. Išimtis žinoma. Kokios tautybės yra tas rektorius? Ir kuriems galams mokomasis personalas iš įvairių valstybių? Ar neįsileidžia lietuvių?

Vilnijoje visi lenkai keliomis bangomis išvyko atgal į Lenkiją, liko sulenkinti lietuvių kilmės ar „tuteišai“, atsiųsti triukšmo kėlimui iš Lenkijos. Vilnijoje tikrų lenkų nėra, išskyrus turistus ar agitatorius. Lietuvių kunigams nereikia mokėti lenkiškai, nebent dvasiškoji vadovybė nutarusi nepasiduoti ir lenkinti, o ką gi jiems gali padaryti?

Lietuvoje kunigų seminarijose reikėtų įvesti tautines pamokas, kuriose tinkami dėstytojai išaiškintų lietuvių kultūros, kalbos, rašto, spaudos svarbą, būtinybę net klierikams, kunigams.

Algirdas Gustaitis
Los Angeles, CA

PADEKA B. NAINIUI

Mano vilnietiškas aciū B. Nainiui už jo labai gerai suredaguotas Lietuvos sportines žinias, kurias jis įterpia tarp politinių komentarų, kad tuo pačiu „nolens volens“ priversdamas ir nesportininkus susipažinti su Lietuvos laimėjimais tarptautiniame gyvenime.

O gal taip B. Nainy, vienas, kitas straipsnis „Draugo“ sporto psl.?

Kazys Baronas
Vokietija

NEBŪKIME SUSKILUSIAIS „GRAMAFONAIŠ“

Skaitant Broniaus Juodelio rašinį „Draugo“ — „Naujoji banga Draugo fonde“, užtikau net septynis kartus panaudotus žodžius „dipukai“. Ar jis (B. J.) negalėjo rasti daugiau priimamesnio žodžio, pvz.: asmenys atvykę po II pasaulinio karo, ankstyvesnieji atvykėliai ir t.t.? Nemanyčiau, kad ant aukotojų kaktų arba aukotų pinigų buvo užrašyta, kas jie, iš kur atvyko ir kada? Reikia tik džiaugtis, kad aukėja.

Aciau Liūdai Germaniinei už jos rašinį „Draugo“ 230 numerį ir išaiškinimą mums primesto žodžio „dipukai“ atsiradimą, kuris kai kurių asmenų buvo panaudojamas asmens paniekimui.

Pirmieji lietuviai emigrantai buvo pravardžiuojami „lūgams“. Daug kartų esu perspėjęs šio žodžio kartotojus, kad jis neišreiškia lietuvių tautybės. Šis žodis yra labai pažeminantis, daugiausia reiškias, kad asmuo yra nemokšas ir gal ziopelis. Visada reikia išreikšti nepasitenkinimą ir pabrėžti, kad esame „Lithuanians“, garbinga tauta.

Reikia taip pat žodžio „tarybukai“ nenaudoti, o tik sakyti, kad jie neseniai atvyko iš

Lietuvos, arba naujosios emigracijos bangos asmenys.

Visų aukščiau paminėtų paniekimo žodžių niekada nenaudoti, tuomi pasirodysime, kaip kultūringa ir save gerbianči tauta.

Antanas Pauzuolis
Chicago, IL

NAUJOS NUOTAIKOS LIETUVOS SEIME

Neseniai teko skaityti lietuviškoje spaudoje, kad pirmajame naujojo Seimo posėdyje, kai Seimo nariai davė priesaiką, aštuoni lenkai ir trys rusai atsisakė duoti priesaiką lietuviškai ir jie, padėję ranką ant Lietuvos Konstitucijos, priesaiką paskaitė lenkų bei rusų kalba. Ir šiam posėdžiui pirmininkavęs dr. K. Bobelis, ir nei vienas kitas Seimo narys jokio protesto dėl šio įvykio nepareikšė, tad visa ši vienuolikė liko pilnateisiais Seimo nariais.

Žinoma, toks brutalus naujųjų Seimo narių elgesys turėjo sujaudinti ne tik patriotiškai nusiteikusių Lietuvos visuomenę, bet ir visus Lietuvos piliečius. Berods anksčiau Seimas yra priėmęs įstatymą, kad Lietuvoje valstybinė kalba yra lietuvių kalba ir valdžios įstaigose tarnautojai gali kalbėti tik lietuviškai. Reikalui esant, gali būti naudojamos prisiėkusių vertėjų paslaugos.

Kiek prisimenu, šis įstatymas buvo sukelęs didoką šur-

mulį Šalčininkų rajone, kur gyvena daug lenkų ir daugelis jų namuose kalba lenkiškai. Tik lenkų kalba buvo vartojama ir šio rajono valdiškose įstaigose. Tad šio rajono gyventojai reikalavo, kad jų rajone ir toliau įstaigose būtų vartojama lenkų kalba. Bet, deja, jokių išimčių nebuvo padaryta ir visiems tarnautojams buvo duota trys mėnesiai laiko išmokyti kalbėti lietuviškai.

Anuo metu, paskelbus Lietuvos nepriklausomybę, 1920 m. buvo demokratiniais rinkimais išrinktas Lietuvos Steigiamasis Seimas. Jis pirmajam posėdžiui susirinko 1920 m. Šį istorinį įvykį yra labai vaizdžiai savo prisiminimuose aprašęs šio Seimo narys plk.

K. Žukas. Jis rašo, kad į šį Seimą kažkokiu būdu buvo išrinkti ir trys komunistai. Pirmajame Seimo posėdyje visi nariai davė priesaiką ir buvo giedamas Lietuvos himnas. Tie trys komunistai demonstratyviai neatsistojo ir liko sėdėti savo kėdėse. Sugiedojus himną, Seimo pirmininkas tuojau pareikalavo, kad tie trys Seimo nariai apleistų posėdžių salę. Ir jie buvo pašalinti iš Seimo.

Panašiai turėjo pasielgti ir šiandieninio mūsų Seimo vadovai. Pareikalauti, kad Seimo nariai, kurie demonstratyviai niekina lietuvių kalbą, būtų pašalinti iš Lietuvos Seimo.

Jonas Daugėla
Ormond Beach, FL

SUSTABDYTAS IGNALINOS AE PIRMASIS BLOKAS

— Paskutinę praėjusių metų dieną dėl elektros energijos eksporto į Baltarusiją nutraukimo buvo sustabdytas ir pakeltas rezerve Ignalinos atominės elektrinės (IAE) pirmasis blokas.

Dalis IAE pagamintos elektros energijos buvo eksportuojama į Baltarusiją. Praėjusių metų gruodį elektros energijos eksportas į Baltarusiją po pertraukos buvo atnaujintas, tačiau, negavus išankstinio apmokėjimo, gruodžio pabaigoje buvo nutrauktas.

Be to, kaip pranešė IAE Informacijos centras, antradienį gedimo dėl 4-ojo turbogenera-

DRAUGAS, 2001 m. sausio 5 d., penktadienis

5

toriaus elektros srovės sužadimo schemoje nuo 950 iki 750 megavatų sumažintas II bloko apkrovimas. Šiuo metu veikia tik vienas antrojo bloko turbogeneratorius. Dar vieno bloko turbogeneratorių planuota įjungti iki sausio 4 dienos.

Kaip teigia IAE informacinis centras, radiacine aplinka IAE aikštelėje nesikeičia.

Kaip žinoma, antrasis IAE blokas po planinio remonto buvo paleistas praėjusių metų lapkritį, o pirmasis blokas lapkritį buvo du kartus sustabdytas. Abiem atvejais apsaugos sistemos klaidingai parodė per

didelį spaudimą reaktoriaus viduje.

Ignalinos AE yra įrengti du sovietų gamybos RBMK modelio reaktoriai, kurie pagamina apie 73 proc. visos Lietuvos elektros energijos. Ignalinoje veikiančios RBMK tipo reaktoriai laikomi iš esmės nesaugiais, nors į jų saugumo užtikrinimą per pastarąjį dešimtmetį investuota daug lėšų ir pažangių technologijų.

IAE I reaktorių Lietuva planuoja uždaryti iki 2005 metų, antrąjį — maždaug dar po penkerių metų.

(BNS)

A. † A.

MARIJA SKODŽIENĖ

Mirė 2000 m. gruodžio 28 d. Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 33 metus. Paskutiniuosius 3 metus gyveno Lietuvoje.

Nuliūdę liko: dukra Eleonora Karaliūnienė, anūkas Vilius su žmona Raimonda, proanūkė Aurelija, gyvenantys Čikagoje, taip pat giminės Lietuvoje.

Šv. Mišios už velionę bus aukojamos sekmadienį, sausio 7 d. 10:30 val. r. Švč. Mergelės Marijos Gimimo bažnyčioje Čikagoje.

Nuliūdę artimieji.

A. † A.

ADOLFUI LEONUI JELIONIUI

mirus, nuoširdžiausią užuojautą reiškiamė jo žmonai SOFIJAI, dukroms RAMINTAI ir GUODAI su šeima bei visiems artimiesiems.

Vanda Vaitkevičienė

Vida Meiluvienė

A. † A.

IEVAI DEVEIKIENEI

mirus, reiškiamė nuoširdžią užuojautą dukterims ONAI NARBUTIENEI ir JANINAI MIKNAITIENEI, sūnams MYKOLUI ir GEDIMINUI, jų šeimoms bei visiems giminiams ir artimiesiems.

Lietuvių Skautų Sąjunga kartu su jumis skausmu ir liūdesiu dalinasi.

v.s. Birutė Banaitienė

LSS Tarybos pirmininkė

A. † A.

ADOLFUI LEONUI JELIONIUI

mirus, reiškiamė nuoširdžią užuojautą jo žmonai SOFIJAI, dukterims RAMINTAI ir GUODAI bei visiems giminiams ir artimiesiems.

Lietuvių Skautų Sąjunga kartu su jumis skausmu ir liūdesiu dalinasi.

v.s. Birutė Banaitienė

LSS Tarybos pirmininkė

A. † A.

v.s. VLADUI VIJEIKIUI

iškeliavus Amžinybėn, reiškiamė nuoširdžią užuojautą visiems velionio giminiams ir artimiesiems.

Už ilgąmetį įdėtą darbą ir vadovavimą, sąjunga įvertino velionį ir jis buvo apdovanotas aukščiausiu LSS garbės ženklu, Geležinio Vilko ordinu.

Lietuvių Skautų Sąjunga kartu su jumis skausmu ir liūdesiu dalinasi.

v.s. Birutė Banaitienė

LSS Tarybos pirmininkė

„DRAUGA“ atminkime savo testamente.

Praktėlė prie Televizijos bokšto Vilniuje. Ją pašventina vysk. Juozas Tunaitis. V. Guleviciaus (Elta) nuotr.

LIETUVIŲ FONDAS LITHUANIAN FOUNDATION, INC.

14911 127th Street • Lemont, IL 60439 • (630) 257-1616
Fax (630) 257-1647

Santrumpos: atm. įn.—atminimo įnašas, pavardė po dvitaškio—aukotojas, įm.—įmokejo, asm.—asmuo, suima po pavardės—įnašų iš viso.

2000 m. rugėjo mėn.

2x\$20 Šerkšnų Laima, \$20; Peredne Irma, \$20.
1x\$25 Antanaitytė Indrė, \$25.
1x\$50 Varneckas Vitalis atm. įn.: Varneckas Vladas, \$450.
2x\$100 Misiūnaitė Aistė, \$100; Varneckas Vladas ir Adele (mirusi), \$1,300.
1x\$18,000 Bacevičius Alfonsas, testamentinis palikimas, \$19,000.
1x\$18,147.59 Skirmantas Francis X., testamentinis palikimas, \$430,938.19.
1x\$19,412.50 Malko Andrew, testamentinis palikimas, \$19,412.50.
Iš viso \$55,875.09.

2000 m. spalio mėn.

5x\$10 Grybauskas Vytautas ir Joana, \$530; Pal-tanavičiūtė Lina, \$110; Rasutis Andrius, \$10; Šaparnis Frank, \$110; Wolff Valeria ir William, \$255.
2x\$20 Saulys prel. Kazimieras atm. įn.: Šaulys Dalia, \$3,220; Zailskas Antanas ir Teodora, \$1,245.
13x\$25 Baliūnienė Ona atm. įn.: JAV LB Palm Beach apylinkė, \$25; Berzinskas Valteris atm. įn.: JAV LB Palm Beach apylinkė, \$125; Čerekiene Niola atm. įn.: Janušonis Antanas ir Zuzana, \$25; Ilginytė Danguolė, \$150; Jakubauskienė Albina atm.: JAV LB Palm Beach apylinkė, \$130; Kelbinskas Algirdas, \$1,175; Kelbinskienė Vida, \$1,175; Simokaitis Raimondas ir Nijolė, \$153; Sniegaitis Petras atm.: JAV LB Palm Beach apylinkė, \$125; Strasdas Zigmąs atm.: JAV LB Palm Beach apylinkė, \$425; Ugianskis Juozas ir Ann, \$555; Urba Alfredas, \$25; Valaitis Jonas ir Irena, \$317.
1x\$30 Bardauskas Tomas ir Ramona, \$280.
1x\$47 Bernotavičienė Irena Regina atm. įn.: Bernotavičius Petras, \$956.
4x\$50 Kaknevičius Zigmąs, \$50; Misiūnas Rimantas ir Birutė, \$250; Modestas Edwardas ir Regina, \$50; Venclova Tomas, \$760.
1x\$70 Kvietys Vytenis atm. įn.: 4 asm., \$215.
39x\$100 Apuokas kons. Giedrius, \$100; Banys Rimas ir Nijolė, \$500; Baranauskas Juozas ir Aldona, \$600; Baras Stasys ir Elena, \$500; Biknevičius Liudas (miręs) ir Kazė, \$600; Brazis Zigmąs, \$100; Čepulionis Harvey ir Janice \$100; Černius Rimas, \$2,900; Čizinauskas Edvard ir Elena, \$400; Cukuras Antanas (miręs) ir Janina, \$1,200; Gecevičius Rimas, \$100; Gyltė Vika, \$100; Grybauskas Algis, \$200; Grybauskas dr. Vytenis, \$3,750; Jantiukaitė Lina, \$100; JAV LB Rytinė

Connecticut apylinkė, \$100; Joga Eugenija atm. įn.: Empakeris Viktorija ir Donatas, \$600; Karuza Daiva, \$100; Kilius Povilas ir Rūta, \$2,103.71; Kleiza Vaeleova ir Asta, \$500; Lambertas Pranas atm. įn.: Lambertas Monika, \$3,000; Lambertas Vitalis ir Danutė (mirusi), \$1,410; Liaugaudas Pranas atm. įn.: Liaugaudienė Eugenija, \$1,700; Liptius Stasys J. atm. įn.: Liptienė Albina, \$1,100; Lukas Rimas, \$100; Nemickas dr. Vidas J., \$200 Rimas Šarūnas ir Vida, \$900; Saulis Algirdas ir Aušra, \$2,700; Saulis dr. Vytautas, \$400; Siliūnas Donatas ir Daina, \$600; Sirusas Saulius ir Gražina, \$500; „X“, \$3,400; Stončiūtė Kristina: įm. Stončius Pijus, \$100; Striupaitis Petras, \$225; Tamulis Arvydas ir Audronė, \$200; Utz John ir Marytė, \$200; Vanagūnas dr. Arvydas ir Audronė, \$925; Vitas drs. Robertas ir Gailė, \$800; Žemckas Kazys ir Helena, \$725.

1x\$150 Draugelis Arūnas ir Irena, \$2,050.

18x\$200 Ambrozaitis dr. Kazys ir Marija, \$8,730; Antanaitis Faustas ir Onutė, \$530; Dziugas Stasys ir Sofija, \$1,800; Guobuzis Jonas ir Marija atm. įn.: Guobuzis Paulius, \$950; Jėčius Kestutis ir Dalia, \$1,800; JAV LB Palm Beach apylinkė, \$800; Karas Arvydas ir Rita, \$1,200; Kaunas dr. F.V. ir Vanda, \$18,700; Kazėnas Kestutis atm. įn.: Kazėnas Gediminas, \$850; Korzonas Raimundas ir Danutė, \$600; Mažeika Mindaugas ir Lilly, \$400; Ostis Algirdas ir Regina, \$2,900; Rimkus Raimundas ir Genė, \$800; Rušėnas Audrius ir Rita, \$800; Siliūnas Rimas ir Viktorija, \$300; Vaitkus Vyta ir Aldona, \$1,400; Val Vito ir Regina, \$1,465; Vaškys Stasys atm.: Vaškienė Sofija, \$700;

1x\$250 Tender Budreikaitė Bronė, \$3,500.

1x\$400 Bružas Karolina, \$500.

1x\$1,000 Kriaučiūnas Rimtautas atm. įn.: Kriaučiūnas Juozas, \$1,000; X, \$30,000.

1x\$1,100 Valaitis dr. Jonas ir Joana, \$8,830.

1x\$2,000 Balbata Jurgis ir Anelė atm. įn.: Balbatienė Adelaida, \$2,000.

2x\$10,000 Kantauto Adomo stipendijų fondas: Masiokienė Kantautienė Filomena, \$10,000; Masioko Broniaus stipendijų fondas: Masiokienė Kantautienė Filomena, \$10,000.
Iš viso \$34,162.

Lietuvių fondo pagrindiniam kapitalui iki 2000.X.31 gauta aukų \$10,557,560.

Gautomis palūkanomis parėmė lietuvišką švietimą, kultūrą, jaunimą — \$7,691,595
Palikimais gauta — \$5,557,379.

Padarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių fondui: LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A-NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION. Visi remkime Lietuvių fondą, nes Lietuvių fondas remia lietuvių.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Gabryte Razmaite-Montessori, „Žiburelyje“, Lemonte.

LFK „Lituanica“ vyrų komanda salės futbolo pirmenybės pradeda sekmadienį, sausio 7 d., 4:30 val. p.p. „Odeum“ salėje, Villa Park, IL. Šios pirmenybės tęsis iki kovo mėn. pradžios. Čia lietuviai varžysis geriausių Čikagos ir apylinkių futbolo komandų tarpe. „Lituanica“ linkima sėkmės pergalems ir jmuštų įvarčių skaičiumi garinti lietuvių ir Lietuvos vardą.

Susitikimas su imigracijos advokatu Diego Bonesatti vyks sausio 11 d., ketvirtadienį, nuo 6 iki 9 val. v. „Seklyčioje“ (2711 W. 71st Str.). Advokatas supažindins su naujuoju imigracijos įstatymu ir atsakys į visiemis rūpimus imigracijos klausimus. Susitikime taip pat dalyvaus advokatas Algimantas Keželis. Renginį koordinuoja JAV LB Socialinių reikalų taryba, vadovaujama Birutės Jasaitienės.

Jūros skautų ir skaučių metinė iškilminga Klaipėdos dienos sueiga vyks sekmadienį, sausio 21 d. Visi broliai ir sesės prašomi dalyvauti 9 val. r. šv. Mišiose Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje. Po Mišių, 10 val. ryto — iškilminga sueiga PLC valgyklos patalpoje, Lemonte. Visiems nariams dalyvavimas privalomas. Tėveliai ir svečiai kviečiami.

Jei jus kankina alkoholio problemos, atvykite į „Seklyčią“, kur kiekvieną trečiadienį 7 val. v. renkasi asmenys, kuriems rūpi alkoholio problemos.

Šv. Kaledų proga net patys jauniausi Oak Lawn Kolmar mokyklos auklėtiniai prisiminė Lietuvos našlaičius remiančią „Saulutes“ organizaciją ir per ankščiau dirbusią specialią pedagogę Ritonę Rudaitienę padovanojo daug gražių ir vertingų žaislų.

Galite vykti autobusu iš Lemonto į „Dainavos“ ansamblio religinį koncertą! Išvyksite sausio 14 d. 2 val. p.p. iš Pasaulio lietuvių centro. Bilietų užsakymas tel. 630-243-0791 arba 708-346-0756. Kelionę organizuoja LB Lemonto apylinkės socialinių reikalų skyrius.

Naujai atvykusiems savo draugams, giminėms ir pažįstamiems pasiūlykite užsakyti „Draugą“ — naujesiems JAV gyvenantiems skaitytojams 3 mėnesių prenumerata — nemokama! Kreipkitės į „Draugą“ administraciją.

DAINUOJA IR AMERIKIEČIAMS, IR LIETUVIAMS

Lijana Kopustaite-Pauletti (sopranas)

Šv. Kazimiero kongregacijos seserys maloniai visus kviečia dalyvauti šv. Mišiose ir pasimelsti, kad kongregacijos įsteigėja Motina Marija Kaupaitė būtų paskelbta palaimintąja. Mišios bus laikomos šį šeštadienį, sausio 6 d., 9:30 val. r. seselių motiniskame name, 2601 W. Marquette Road. Mišias aukos kunigas Michael Boland.

Nepamirškite paskirti valandėlę Sausio 13-osios žuvusiųjų atminimui. Sausio 14 d., sekmadienį, 3 val. p.p. dalyvausite „Dainavos“ ansamblio rengiamame religiniame koncerte, pavadintame „Ir šviesa, ir tiesa“. Koncerte išgarsite J. Rutter septynių dalių „Requiem“, M. K. Čiurlionio kantatą „De Profundis“, kitus amerikiečių, prancūzų ir lietuvių kompozitorių kūrinius. Choriui pritaris orkestras, solo partiją atliks Lijana Kopustaite-Pauletti, vargonais gros Vidas Neverauskas. „Dainavos“ ansamblio nuosirdziai kviečia visus į šį koncertą — pailsėti nuo švenčių įtampos ir prisiminti tuos, kurie padėjo mūsų tautai iškovoti laisvę ir nepriklausomybę.

Brighton Parko lietuvių namų savininkų draugijos metinis susirinkimas vyks 2001 m. sausio 14 d., sekmadienį, šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo mokyklos salėje (44 ir S. Fairfield) tuoj po lietuvišku Mišių 11:30 val. ryto. Bus renkamas nario mokestis. Po susirinkimo — bendri pietūs. Valdyba visus maloniai kviečia dalyvauti.

„Žvaigždžių vakaras“ — metinis Maironio lituanistinės mokyklos pokylis įvyks vasario 3 d. Pasaulio lietuvių centro salėje. Bus pagerbti mokyklos abiturientai, jų tėveliai, bus padėkota visiems, prisidėjusiems prie mokyklos gerinimo, jos išlaikymo. Mokyklos pokylis taip pat yra gera proga tėveliams pabendrauti, pasilinksinti, susipažinti su naujai į mūsų ratą įsijungusiomis šeimomis. Kvieskite draugus ir sudarykite stalus! Skambinkite Dainai Siliūnienėi tel. 630-852-3204 ir Teresei Meiluvienėi tel. 630-655-0468.

atliks „Dominus Deus“ — vieną dalį iš A. Vivaldi „Gloria“, o taip pat ir John Rutter kūrinio „Requiem“ soprano solo partiją. Bilietus į šią muzikos šventę jau galima išgyti „Seklyčioje“.

Be šio religinės muzikos koncerto, Lijanos laukia ir kitos premjeros. Lietuvių opera pakvieta Lijaną dainuoti jų šiais metais statomoje G. Donizetti operoje „Meilės eliksyras“. Dainininkė atliks Žanetos partiją.

Su Chicago Symphony choru (beje, Lijana čia — vienintelė lietuvaite) dainininkė dalyvaus vasario 8 d. Chicago Symphony Orchestra (220 S. Michigan Ave.) vyksiančiame koncerte, kuriame bus atliekama H. Berlioz opera „Trojėnai“.

Balandžio 24 d. choras taip pat dainuos Verdi „Requiem“. Lijana šiam koncertui ruošiasi ne tik kaip choriste, bet ir rengia „cover-lead role“ — netikėtai susirgus solistei sopranui, soprano rolę tuomet tektų dainuoti Lijana. Be to, šiame koncerte mecosoprano partiją turėtų atlikti jau su spėjusi pasaulį nustebinti ir sužavėti Violeta Urmanavičiūtė.

„Ravinia“ festivalis Lijaną Kopustaite-Pauletti įtraukė į savo žiemos koncertų programą, kurioje ji kartu su dainininku Valerij Kuznecov atliks rusų kompozitoriaus M. Glinka kūrinius. Koncertas vyks sausio 10 d. 1 val. p.p. Northwestern universitete.

Birželio mėnesio pradžioje Lijanos laukia pasaulinė premjera. DePaul universitetas Čikagoje ruošia šiuolaikinio kompozitoriaus Philipp Glass naująją operą „The Marriage Between Zones Three, Four and Five“. Šiame dviejų dalių pastatyme apie kitą, ateinantį amžių, parašytame pagal mokslineis fantastikos motyvus, Lijana turėtų atlikti pagrindinį Alith vaidmenį. Tai bus tikrai didelė galimybė dainininkei ir solistei atsiskleisti.

Kviečiame Čikagos muzikos mylėtojus aplankyti šias businčias muzikos šventes. E. A.

Mokykitės anglų kalbos nemokamai! City Colleges of Chicago jums siūlo tris anglų kaip antrosios kalbos kursus, vyksiančius Bridgeporte. Pamokos prasidės sausio 8 ir 9 dieną. Daley bibliotekoje (3400 S. Halsted) klases vyks antradieniais, trečiadieniais ir penktadieniais nuo 9 val. r. iki 1 val. p.p. Kitos pamokos Daley bibliotekoje vyks pirmadieniais, trečiadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 val. v. Dar vienos klases vyks First Lutheran Church (643 W. 31st St.) pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 10 val. r. iki 12:30 val. p.p. Užsiregistruoti galite pamokų laikui. Jums dėstys Stan Smith; tel. 773-376-7521.

Skelbimai

Amerikos Lietuvių radijas, vad. Anatolijus Šlutas — kiekvieną sekmadienį 7 v. r. per WCEV 14.50 AM. Tel. 773-847-4903, adresas: 4459 S. Francisco, Chicago, IL 60632.

Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos chorui dirigavo Birutė Mockienė.

Vytauto Jasinevičiaus nuotr.

APIE KALĖDINĖS MUZIKOS ŠVENTĘ LEMONTE

2000-ųjų metų gruodžio 10 d. Palaimintojo Jurgio Matulaičio koplyčioje įvyko puikus Kalėdinis koncertas.

Jau penkti metai kaip Birutės Mockienės vadovaujamas mišrus misijos choras, o taip pat ir Dariaus Polikaičio vadovaujamas vaikų choras džiugina savo kalėdiniu pasirodymu. Jautėsi gerai sustyguotas visos koncerto „komandos“ darbas — pradedant vedančiąja Audrone Budryte, išradingu Vido Neverausko akompanavimu, Nermos Polikaitytės švelniu fleitos pritarimu ir baigiant paties choro vadovais.

Mišraus choro pasirodymas nustebino kultūringu garsu ir subtiliai santūrių muzikavimu — tai yra ilgų ir kantrių darbo metų rezultatai. Reikia pasveikinti B. Mockienę už drąsų ir atsakingą išsiliejimą į Amerikos lietuvių kultūros puoselėjimą. Tikrai džiugu, kad įsikūniję toks puikus kartų bendradarbiavimas.

Svelniu ir įdomiu skambesiu pirmoji R. Bitgood giesmė

„Kalėdinė žvake“ įvedė ir užvaldė pakilia kalėdine nuotaika. Šiuolaikinės kompozitorės K. Vasiliauskaitės giesmė „Kalėdų naktį“ pagaliau „suzibo“ tikra muzikine šviesa. Taip pat ir „Atsiskubino Betliejun“ nuskambėjo pakiliai ir su pasitikėjimu. Turiu pažymėti jaučiamą choro tobulėjimą kiekviename koncerte. Malonu išgirsti, kad J. Sinišius „Nakties tyloje“ ir ypač F. Racke „O, Betliejau, ar girdi“ kūrinius, atliekami ne pirmus metus, nustebina vis naujais niuansais ir atradimais. Ypač darniu unisonu nuskambėjo minėto kurinio („O, Betliejau, ar girdi“) altų partijos atliepimai.

Taip pat abipusis pasitikėjimas — choro ir vadovės Birutės — ypatingai buvo jaučiamas jau subrandintoje G. Šukio giesmėje „Nakties šventa“.

Ši kartą choras savo gražių balsų skambesiu nenusileido ir solistei Lijana Kopustaite-Pauletti. Atrodė, kad giesmių (išskyrus Adam „Nakties ty-

loj“) tesitura nėra labai patogi solistės balsui, o kartais pasigedau valingesnio kūrinio temos vedimo.

Koncerto kulminaciją pradėjo misijos vaikų choras. Jis papildė garsų šventę nuostabiu nuosirdumu ir gaivumu. Ši kartą vaikai atliko sudėtingesnę programą — tai ir P. Moore „Alleluja“ bei L. Abario „Kalėdų žvaigždėlė“. Manėčiau, kad iš nedidelio choro dar prieš porą metų, šis Dariaus Polikaičio vadovaujamas ansamblis turi geras galimybes išaugti į stiprų muzikinį vienetą.

Ir, žinoma, pabaigai koncertą apvainikavo puikiu ir išradingu akompanimentu padaidintu J. Naujalo giesmė „Linksmą giesmę“, į kurią su džiaugsmu įsijungė giedoti ir visa publika. Tuomet artejančių švenčių pakili koncerto nuotaika akimirkai apjungė visą salę.

Džiaugiuosi ir linkiu ilgiausių metų mūsų misijos Lemonte meniniams ansambliams bei visiems jiems prijuociantiems.

Jūratė Lukminienė

TRADICINĖS KALĖDŲ EGLUTĖS PUOŠIMAS

Mūsų Kalėdų eglutė Vyresniųjų lietuvių centre „Seklyčioje“ jau papuošta. Didele, graži, liekna, labai žalia ir net lubas siekianti. Ar ji miške užgimė? Ją ir vėl padovanojo bei atgabeno. Viktorija ir Antanas Valavičiai. Nors ji ir taip puikiai atrodo, bet yra Kalėdų eglutė ir ją reikia papuošti. O kas gi daugiau ją puos? Nagi „Seklyčioje“ trečiadienio popiečių lankytojai!

Gruodžio 13 d., trečiadienį, 2 val. p.p. buvo numatytas tradicinės Kalėdų eglutės puošimas. Susirinkome kaip visada. Čia dar atsilankė svečiai

iš Lietuvos tėvas Algis Baniulis, SJ. Jis šiuo metu svečiuojasi Čikagoje. Ta pačia proga tėvų jėgų koplyčioje prie Jaunimo centro įvyko adventinis susikaupimas. Pas mus ir trečiadienio popietę atsilankė tėvas A. Baniulis padėjo papuošti eglutę.

Dalyvavo ir muzikas Faustas Strolia. Renginių vadovė Elenutė Sirutienė su pagalbininkėmis gražiai išpuošė salę ir stalus. Prie kiekvieno svečio lėkštės padėjo po gražų kalėdinį papuošaliuką iš dirbtinių šiaudelių. Mes juos ir vadiname šiaudinukais. Jie tokie

gražūs, ir jų buvo labai daug. Kiekvienas ėmė pasiimti po šiaudinuką ir kabinome ant eglutės. Tuo tarpu gerb. Faustas Strolia grojo kalėdinę muziką, o visi svečiai ėjo ir puošė eglutę, kol visi šiaudinukai buvo sukabinti. Buvo nemažai darbo, o kai švieses uždegė, koks grozis! Atsirado ir fotografai.

Muzikui Faustui Stroliai grojant sugiedojome keletą kalėdinių giesmių — lietuviškų ir verstų iš kitų kalbų. Tėvas Algis Baniulis palaimino valgius, mes gardžiavomės skaniais „Seklyčioje“ pagamintais cepeliniais, kava ir pyragais. Buvo taip smagu, kad niekas nesiskubino į namus.

L. Vaičiūnienė

Vyresniųjų lietuvių centro „Seklyčioje“ eglutė, o prie jos — malonūs veideliai. Iš kairės: Deividas Gibieza, Giedrė Namikaite ir Solveiga Jurgaitytė.

Namams Paskolos, Apdraustos Sąskaitos

MUTUAL FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 West Cermak Road, Chicago, IL 60608

(773) 847-7747

Stephen M. Oksas, President

Patarnaujame Čikagos ir Apylinkių Lietuviams Daugiau Kaip 95 Metus.